Ազգ
Azg
armenian daily
23 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1998 ՈՒՐԲԱԹ # 198 (1701)

Ռուսաստանը ՆԱՏՕ-ից պահանջում է չեղյալ հայտարարել Հարավսլավիան ռմբակոծելու որոշումը

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Ռուսաստանը ՆԱՏՕ-ից պահանջել է չեղյալ հայտարարել Հարավսլավիային հրթիռառմբային հարվածներ հասցնելու քաղաքական որոշումը: Ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնի է դարձել դիվանագիտական աղբյուրներից, չորեքշաբթի երեկոյան այդ պահանջը հնչել է Ռուսաստան-ՆԱՏՕ համատեղ մշտական խորհրդի հերթական նիստում: Ռուսական կողմի կարծիքով, Կոսովոյի հիմնախնդրի քաղաքական լուծմանը միտված բելգրադյան համաձայնագրերի ստորագրումից հետո Հարավսլավիային ՆԱՏՕ-ի ռազմական սպառնալիքը միանգամայն հակարդյունավետ է: Բացի այդ, Ռուսաստանը ԵԱՀԿ-ի հսկիչների 2-հազարանոց ջոկատի կազմում Կոսովո է ուղարկում իր դիտորդներին եւ չի ուզում, որ նրանք ռմբակոծությունների սպառնալիքի տակ լինեն: Մյուս կողմից, Ռուսաստանի արտգործնախարար Իգոր Իվանովը պաշտոնական այցով Մոսկվայում գտնվող Հունաստանի արտգործնախարար Թեոդորոս Պանգալոսի հետ բանակցությունների արդյունքներին նվիրված մամլո ասուլիսում հայտարարել է, որ շփման խմբի անունից մենք մտադիր ենք այսօր «չափազանց լուրջ նախազգուշացում» անել բոլոր այն ուժերին, հատկապես Կոսովոյի ալբանացի ահաբեկիչներին, որոնք ցանկանում են վիժեցնել հաշտության պայմանավորվածությունները:

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՔԽ վարկը կտապալվի մինչեւ նոյեմբերի 15-ը

Եթե չընդունվի նախորդ իշխանությունների քաղաքական գնահատականը

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

Հավաստեց ՔԽ գործադիր քարտուղար Հրանտ Խաչատրյանը երեկ խորհրդի բուռն նիստից հետո տեղի ունեցած ճեպազրույցում: ՔԽ անդամները հեռացան գատ-գատ, իսկ ԻՄ ներկայացուցիչը՝ հատուկ հայտարարությամբ, որ նշանակում է, թե խորհրդի անդամ այս կուսակցությունը պատրաստվում է քննարկել իր հետագա մասնակցության նպատակահարմարությունը:

ՔԽ օրակարգը ծանրաբեռ էր. ա) նախորդ վարչակարգի ուղեգծի քաղաքական գնահատականի նախաքննարկում, բ) ընտրական օրենսգրքի ամենավիճահարույց՝ հանձնաժողովների կազմության եւ համամասնական ու մեծամասնական ընտրակարգերի հարաբերակցության որոշում եւ գ) ՔԽ գործադիր քարտուղարի ընտրության կարգի պարզաբանում: Հրանտ Խաչատրյանը եւ ՔԽ սոցիալ-տնտեսական հարցերի ենթահանձնաժողովի ղեկավար Ալեքսանդր Աղամալյանը միաձայն էին՝ հանրապետության նախագահը կարեւորում է խորհրդի անդամ կուսակցությունների գնահատականը նախորդ իշխանությունների քաղաքական ուղեգծի վերաբերյալ: Հինգշաբթի, «Ազգ» օրաթերթում տպագրված հրապարակման առնչությամբ Հրանտ Խաչատրյանը, «Առավոտի» առաջարկով, կատարեց հետեւյալ պարզաբանումը. «Ռոբերտ Քոչարյանը չի արտահայտել այնպիսի միտք, թե նախորդ իշխանություններին քաղաքական գնահատական տալու խնդիր ինքը չունի: «Ազգի» հոդվածագիրը ներկայացրել է իր անձնական մտորումները»: «Ազգի» հրապարակումը ծնվել է Հրանտ Խաչատրյանի այն բառերի հիման վրա, թե համագործակցության անդամ կուսակցությունների հետ հանդիպման ժամանակ Ռոբերտ Քոչարյանը վկայել է, որ հրապարակային ելույթներում եւ հարցազրույցներում ինքն արդեն որոշ գնահատականներ տվել է, ուստի չի պատկերացնում ինչ ձեւակերպում եւ տեսք է ունենա այդ գնահատականը՝ սպասելով, որ առաջինը կտա ՔԽ-ն, եւ դրա վրա էլ ինքը կհենվի: Այսպիսով, Հրանտ Խաչատրյանը եւ Ալեքսանդր Աղամալյանը կամեցան փաստել, թե նախագահը կարեւորում է խորհրդի աշխատանքը եւ սպասում է նրա համալիր գնահատականին:

Տես էջ 2

Վարչապետի 5 պատվիրանները պետական լրատվամիջոցներին

Երեկ ՀՀ վարչապետ Արմեն Դարբինյանի մոտ տեղի ունեցավ խորհրդակցություն նվիրված պետական լրատվամիջոցների խնդիրներին:

Վարչապետն իր մտահոգությունը հայտնեց վերջին շրջանում պետական տեղեկատվության ոլորտում կատարվող իրադարձությունների վերաբերյալ: Նա կարեւորեց պետական լրատվամիջոցների կողմից իշխանության բոլոր թեւերի ներկայացման համաչափության պահպանումը: Վարչապետն ընդգծեց պետական լրատվամիջոցների կառավարման համակարգման հինգ սկզբունքներ. պետական լրատվամիջոցների ստեղծագործական ազատություն, իշխանության բոլոր թեւերի ներկայության ապահովում, ֆինանսական վերահսկողություն, պետություն-լրատվամիջոցներ հարաբերությունների հստակեցում, պետական պատվերի սկզբունքների ձեւավորում եւ իրականացում: Պետպատվերի ձեւավորման սկզբունքների հստակեցման նպատակով ՀՀ կառավարությանն առընթեր տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության վարչությանը հանձնարարվեց մեկշաբաթյա ժամկետում կառավարությանը ներկայացնել որոշման նախագիծ, որտեղ մշակված կլինեն այս ուղենիշները:

Խորհրդակցությանը մասնակցում էին եւ ելույթներ ունեցան ԱԺ փոխխոսնակ Ալբերտ Բազեյանը եւ ԱԺ պատգամավոր, «Երկրապահ» պատգամավորական խմբակցության նախագահ Սմբատ Այվազյանը, պետական լրատվամիջոցների ղեկավարներ:

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ՄԱՄԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Չինաստանը հույսով է, որ Կովկասում խաղաղություն կհաստատվի

Վազգեն Սարգսյան-Լի Պեն հանդիպում

ՊԵԿԻՆ, 22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չինաստանը հույսով է, որ Կովկասում խաղաղություն եւ կայունություն կհաստատվի, ինչը «համապատասխանում է այդ տարածաշրջանի բոլոր երկրների շահերին»: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այդ մասին այսօր հայտարարել է ժողովրդական ներկայացուցիչների համաչինական ժողովի մշտական կոմիտեի նախագահ Լի Պենը Հայաստանի պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանի հետ հանդիպման ժամանակ:

Չինաստանի խորհրդարանի ղեկավարը գոհունակություն է հայտնել այն առթիվ, որ «դժվարությունների որոշակի ժամանակաշրջանից հետո» Հայաստանի ներքին իրավիճակում եւ նրա միջազգային գործերում «բարելավման գործընթաց» է նկատվում:

Խոսելով հայ-չինական հարաբերությունների մասին, Լի Պենը նշել է դրանց «բնականոն զարգացումը» վեց տարի առաջ երկու երկրների միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատումից հետո: Նա նաեւ նշել է, որ Չինաստանի եւ Հայաստանի միջեւ առեւտրի, տնտեսության, գիտության, տեխնիկայի, մշակույթի եւ կրթության բնագավառում ստորագրված համաձայնագիրը «ամուր հիմք դրեց հետագա համագործակցության համար»:

ՀՀ պաշտպանության նախարարն իր կողմից նշել է, որ Չինաստանի հետ հարաբերությունները առաջնային տեղ են գրավում Հայաստանի միջազգային քաղաքականության մեջ: Նա նաեւ Լի Պենին է փոխանցել Հայաստանի խորհրդարանի նախագահի հրավերը՝ այցով ժամանելու Հայաստան:

ԱՊՀ երկրների պատվիրակությունները դեմ են Բերեզովսկու առաջարկությանը

ՄԻՆՍԿ, 22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: ԱՊՀ բոլոր 12 պետությունների պատվիրակություններն արտահայտվել են հօգուտ այն բանի, որպեսզի քննարկումից հանվի Համագործակցության համակարգիչ խորհրդատվական կոմիտե ստեղծելու ԱՊՀ գործադիր քարտուղար Բորիս Բերեզովսկու ներկայացրած փաստաթուղթը: Այդ մասին լրագրողներին հաղորդել է ԱՊՀ մարմիններում Բելառուսի մշտական ներկայացուցիչ Սերգեյ Պոսոխովը: Ինքը գործադիր քարտուղարը, լրագրողներին բացատրել է, որ այժմ վեճ է ծավալվել Համագործակցության բարեփոխման նկատմամբ երկու տարբեր՝ արմատական եւ կոսմետիկ, մոտեցումների շուրջ: Նրա ասելով, բարեփոխման հարցերով զբաղվում է երկու խումբ. Մինսկում պաշտոնականը, եւ Մոսկվայում ոչ պաշտոնականը, որի մասնագետները ներգրավվել են Բ. Բերեզովսկու կողմից: Ըստ որում, ինչպես նշել է գործադիր քարտուղարը, Մինսկի պաշտոնական խումբը հակված է պաշտպանելու կոսմետիկ, իսկ Մոսկվայինը՝ արմատական բարեփոխումը:

Մասխադովը լուծարում է անօրինական զինված կազմավորումները

ԳՐՈԶՆԻ, 22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԿԱՎԿԱԶՊՐԵՍ: Չեչնիայի նախագահ Ասլան Մասխադովը մտադիր է ցրել բոլոր անօրինական զինված կազմավորումները: Ինչպես հաղորդել է նախագահի մամլո քարտուղար Մայրբեկ Վաչագաեւը, համաձայն նախագահի հրամանագրի, ցանկացած կազմավորում եւ զինափորձարան, որ չի մտնում հանրապետության զինված ուժերի համակարգի մեջ, ենթակա է լուծարման մեկշաբաթյա ժամկետում, որպես «պետական իշխանությունը եւ ազգային անկախության գաղափարը վարկաբեկող»:

Հաստատում է պետքարտուղարությունը

Այո՛, Ադրբեջանում ընտրությունները միջազգային չափանիշներին չէին համապատասխանում

Ադրբեջանում հոկտեմբերի 11-ին կայացած նախագահական ընտրությունների մասին արդեն պաշտոնապես արտահայտվեց նաեւ Մ. Նահանգների պետքարտուղարությունը: Վերջինիս խոսնակ Ջեյմս Ռուբինը հոկտեմբերի 20-ին համարյա բառացի կրկնեց ԵԱՀԿ-ի դիտորդական առաքելության եւ Դեմոկրատական ազատությունների ամերիկյան ինստիտուտի նախապես արած եզրակացությունը՝ Ադրբեջանում ընտրությունները հեռու էին միջազգային չափանիշներից: Ջեյմս Ռուբինը, ընտրական օրենքի բարեփոխումն ու գրաքննության պաշտոնական վերացումը առաջընթաց քայլ նկատելով հանդերձ, դիտել տվեց, որ, համենայն դեպս, ընդդիմադիր կուսակցությունները բոյկոտել են ընտրությունները, քանի որ չեն կարողացել համաձայնության հասնել ընտրական հանձնախմբերի կազմության շուրջ, իսկ բուն ընտրություններին ուղեկցել են «լուրջ խախտումներ», ներառյալ «քվեաթերթիկների խցկումը, ձայների հաշվարկումը եւ ընտրական որոշ հանձնախմբերի անպատշաճ վարմունքը»: Պետքարտուղարության խոսնակը մտահոգություն եւ ցավ է հայտնել հատկապես ԵԱՀԿ-ի դիտորդներին քվեների հաշվարկման գործընթացին մասնակցության առջեւ դրված արգելքների փաստի առթիվ: Խոսնակը հույս է հայտնել, որ համագործակցելով ԵԱՀԿ-ի եւ միջազգային այլ կազմակերպությունների հետ, Ադրբեջանի կառավարությունը 1999 թ. քաղաքապետական եւ 2000 թ. խորհրդարանական ընտրություններին ընդառաջ կբարելավի դեմոկրատական ցուցանիշները, մամուլի ազատության վիճակը:

ՄՈՍԿՎԱ

Յուրի Լուժկովն իրեն շատ լավ է զգում հայերի մեջ

Այս մասին նա հայտարարեց Տիրան արքեպիսկոպոսի 50-ամյակին նվիրված հանդիսավոր երեկույթում

ԼՈՒՍԻՆԵ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ
Մոսկվա

Ռուսաստանում 300 տարի գոյություն ունի Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու թեմը: Վերջին 22 տարիներին այն գլխավորում է Տիրան արքեպիսկոպոսը, որի աշխարհիկ անունն է Ղազարոս Կյուրեղյան:

50 տարին կարեւոր բնագիծ է յուրաքանչյուր տղամարդու կյանքում, նույնիսկ եթե նա հոգեւորականի քղամիդ է հագել: Մոսկվայի «Պրեզիդենտ օթելում» հանդիսավոր պայմաններում նշվեց Ռուսիո եւ Նոր Նախիջեւանի թեմի առաջնորդ Տիրան արք. Կյուրեղյանի ոսկե հոբելյանը: Այդ օրերին լրացավ Տիրանի հայոց եկեղեցու եպիսկոպոս օծվելու 10 տարին: Այդ մասին պաշտոնական արարողության ժամանակ իր ելույթում հիշեցրեց Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արքեպիսկոպոսը, որն ընթերցեց կաթողիկոսի շնորհավորանքը եւ

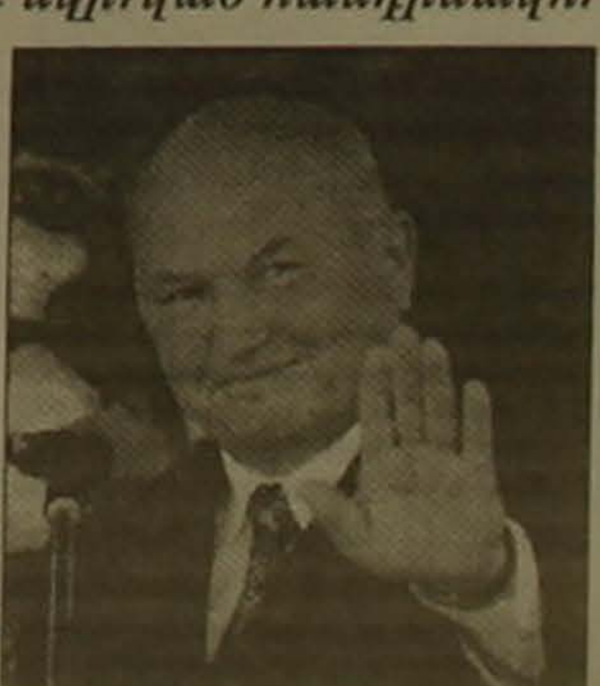

նրան ընծա մատուցեց: Երեկույթի ընթացքում հոբելյարի ստացած նվերներն ու ծաղիկներն իրենց քանակով կարող էին համեմատվել միայն Իոսիֆ Կոբզոնի անցյալ տարվա հայտնի հոբելյանի ընծաների հետ: Ի դեպ, վերջինս նույնպես ներկա էր. նա ծափահարությունների ներքո դահլիճ մտավ Մոսկվայի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովի եւ Պետդումայի փոխխոսնակ Չիլինգարովի հետ: Արթուր Չիլինգարովը հիանալի տրամադրության մեջ էր եւ ճաշկերույթի ամբողջ ընթացքում կենացներ էր առաջարկում «հայ կանանց պատվին, որոնց այնքան քիչ ենք տեսնում»:

Լուժկովը, որի նախագահական հավակնությունները այսօր քննարկում են գրեթե բոլորը, չզլացավ գովեստներ շռայլել եւ հոբելյարին պարգեւատրեց Մոսկվայի քաղաքապետարանի պատվոգրով: Նա հիշեցրեց, որ ՌԴ մայրաքաղաքում գոյություն ունեցող 27 դավանանքների ներկայացուցիչները հակամարտություններ չունեն եւ ապրում են հաշտ ու խաղաղ:

Տես էջ 3

digitised by A.R.A.R.@

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ նոր ակումբ Արեւաշատ գյուղում

Արմավիրի մարզի Արեւաշատ գյուղի մշակույթի տանը Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության մի խումբ նորագիրներ կատարելով երդման արարողությունը, գումարեցին հիմնադիր ժողով, որին մասնակցում էին նաեւ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության փոխատենապետ Համլետ Դալլաքյանը, կազմակերպչական ատյանի նախագահ Կառլեն Գեւորգյանը, Բոստոնի ՌԱԿ շրջանակի ներկայացուցիչ Հաբեթ Թորոսյանը։

Օրակարգում դրված էին ՀՌԱԿ նոր ակումբի ստեղծման, անվանակոչության եւ վարչության ընտրության հարցերը։

Մինչեւ օրակարգի հարցերին անցնելը, հարցուպատասխանի եւ բուռն քննարկումների ընթացքում, արծարծվեցին գյուղի եւ գյուղացիների հիմնախնդիրները եւ դրանց լուծման հնարավոր ուղիները, հանրապետությունում ներքաղաքական իրավիճակը, քաղաքական համակարգում Ռամկավար Ազատական կուսակցության դերն ու տեղը, կուսակցության պատմության, նպատակների, ծրագրի եւ կանոնադրության հետ կապված բազմաթիվ հարցեր, որոնց սպառիչ պատասխան տվեց Համլետ Դալլաքյանը։ Այնուհետեւ անցնելով բուն օրակարգի հարցերի քննարկմանը, նորագիրները որոշեցին միավորվել եւ ստեղծել նոր ակումբ։ Կանոնադրության համաձայն, ժողովականներն ընտրեցին նաեւ ակումբի վարչություն։ Ատենապետ ընտրվեց Համլետ Ստեփանյանը, փոխատենապետ՝ Վազգեն Մելիքսեթյանը։

ԳՐԻԳՈՐ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
ՀՌԱԿ ՀՎ գործիչ

Սրտացավ վերաբերմունքը զարմացնում է

Մեր համաքաղաքացիները շարունակում են զարմանալ, երբ, ինչպես գրում է Անահիտ Քոչարյանը խմբագրությանը հասցեագրած իր նամակում, «մեր անուրախ կյանքում լավի եւ գեղեցիկի դրսեւորումների» են հանդիպում։ Օրինակ, երբ «սրտացավ, հոգատար եւ անշահախնդիր վերաբերմունքի» են առնչվում մամուլում բազմիցս «հալածված» բուժհիմնարկներում։ Խոսքը տվյալ դեպքում «Մանուկ» մանկական պոլիկլինիկայի մասին է. իր երեխաների նկատմամբ «նյութապես չամրապնդված» մարդկային վերաբերմունքի եւ «անբասիր աշխատանքի» համար տկն Քոչարյանը երախտագիտություն է հայտնում պոլիկլինիկայի գլխավոր բժիշկ Լեւոն Մովսիսյանին եւ բուժանձնակազմին։

Լ. Պ.

Սահմանադրական բարեփոխումների հանձնաժողովը շրջանցում է ամենագլխավոր հարցը

Ի՞նչ է նշանակում «սահմանադրական կարգին սպառնացող վտանգ»

Երեկ սահմանադրական բարեփոխումները նախապատրաստող հանձնաժողովը, իր ղեկավար Պարույր Հայրիկյանի հարգելի բացակայությամբ ու ՆԳ եւ ԱԱ նախարարի խորհրդական Միքայել Գրիգորյանի նախագահությամբ, շարունակում էր գործող Սահմանադրության 3-րդ գլխի վերաբերյալ ավելի վաղ եղած առաջարկությունների քննարկումը։ Այլեւայլ հարցերի առթիվ արագ համաձայնության գալով, հանձնաժողովը «դեմ առավ» 55-րդ հոդվածի 14-րդ կետին, որն այսօր նախատեսում է երկրում արտակարգ դրություն մտցնելու Նախագահի իրավունքը ԱԺ խոսնակի եւ վարչապետի հետ նախապես խորհրդակցելուց հետո, «սահմանադրական կարգին սպառնացող անմիջական վտանգի դեպքում»։ Աշխատանքային խումբը, ի դեմս իրավագիտության դոկտոր, ԵՊՀ դասախոս Արմեն Հարությունյանի, առաջարկում էր «դուրս գցել» ԱԺ խոսնակի եւ վարչապետի հետ նախապես խորհրդակցելու դրույթը եւ «իրավիճակից թելադրվող» բառերից հետո ավելացնել «իրականացնում է օրենքով սահմանված միջոցառումներ» բառերը։ Իմաստն այն է, որ Նախագահին «զսպաշապիկ» հագցվի եւ նրան թույլ չտրվի «օրենքով սահմանված միջոցառումներից դուրս որեւէ այլ բան անել, ասենք տանկեր օգտագործել»։ Այս գաղափարը հանձնաժողովի բոլոր անդամների համար ընդունելի էր, եւ վերջ ի վերջո գրեթե միաձայն քվեարկությամբ ընդունվեց, սակայն քննարկումը բազմաթիվ «խոչուխութեր» հայտնաբերեց։ «Շամիրամի» ներկայացուցիչ Անժելա Բակունցը կասկածում էր տարերային աղետը, որի դեպքում նույնպես Նախագահն իրավունք ունի արտակարգ դրություն հայտարարելու, կարո՞ղ է «սահմանադրական կարգին սպառնացող վտանգ» համարվել։ Արմեն Հարությունյանը հավաստեց. «Հավաստիացնում եմ ձեզ, որ շատ մեծ չափով կարող է»։ ՀԴԿ-ի ներկայացուցիչ Կարինե Դանիելյանն անկեղծ տագնապած էր, որ «Նախագահը լրիվ ազատ է, եւ կարող է իրավիճակն այդպես գնահատել»։ Սրան ըստ էության համաձայն էր տկն Բակունցը, որը վիճարկում էր նախապես ԱԺ խոսնակի ու վարչապետի հետ խորհրդակցելու դրույթը Սահմանադրությունից հանելու նպատակահարմարությունը։ Այս տեսակետին ի պատասխան Սահմանադրական դատարանի անդամ Սվետլանա Գյուլումյանը հարկ համարեց հանրամատչելի բացատրել, թե «նման խորհրդակցությունը պարտավորեցնող նորմ չէ եւ իրավական որեւէ հետեւանք չի նախատեսում»։ Տկն Գյուլումյանը գտնում էր, թե այս տրամաբանությամբ Նախագահը կարող է խորհրդակցել ում հետ ասես, այդ թվում ներքին գործերի նախարարի, սակայն անկախ նրանից, թե այլեւայլ պաշտոնատարները Նախագահին ինչ խորհուրդ կտան, նա իրավունք ունի արտակարգ դրություն հայտարարելու։ ՀՅԴ ներկայացուցիչ, ԱԺ պատգամավոր Ռուբեն Հակոբյանն առաջարկեց նախատեսել արտակարգ դրություն հայտարարելուց անմիջապես հետո «ԱԺ հատուկ նիստի հրավիրում»։ Նրա կարծիքով, այդ դեպքում Նախագահին հնարավորություն չի տրվի, որպեսզի «ինքը միանձնյա որոշի, թե ե՞րբ է սահմանադրական կարգին վտանգ սպառնում»։ Բայց այստեղ «գլուխ բարձրացրեց» մյուս մտահոգությունը՝ «իսկ եթե ԱԺ նիստը վերածվի քաղաքական շահարկումների թատերաբեմի՞»։ Եվ ահա այստեղ պրն Հակոբյանի պատգամավորական ինքնասիրությունը վիրավորվեց. «Եթե դուք կանխավ տրամադրված եք մտածելու, որ ԱԺ-ն կարող է քաղաքական շահարկումներ անել (իսկ թե մինչեւ հիմա այդպիսի բան քիչ ենք տեսել.- Ռ. Հ.), ապա նույն չափով կարող է շահարկումներ անել նաեւ Նախագահը» (առարկություն չունեմ, ճիշտ է, դրան էլ ենք շատ հաճախ ականատես եղել.- Ռ. Հ.)։

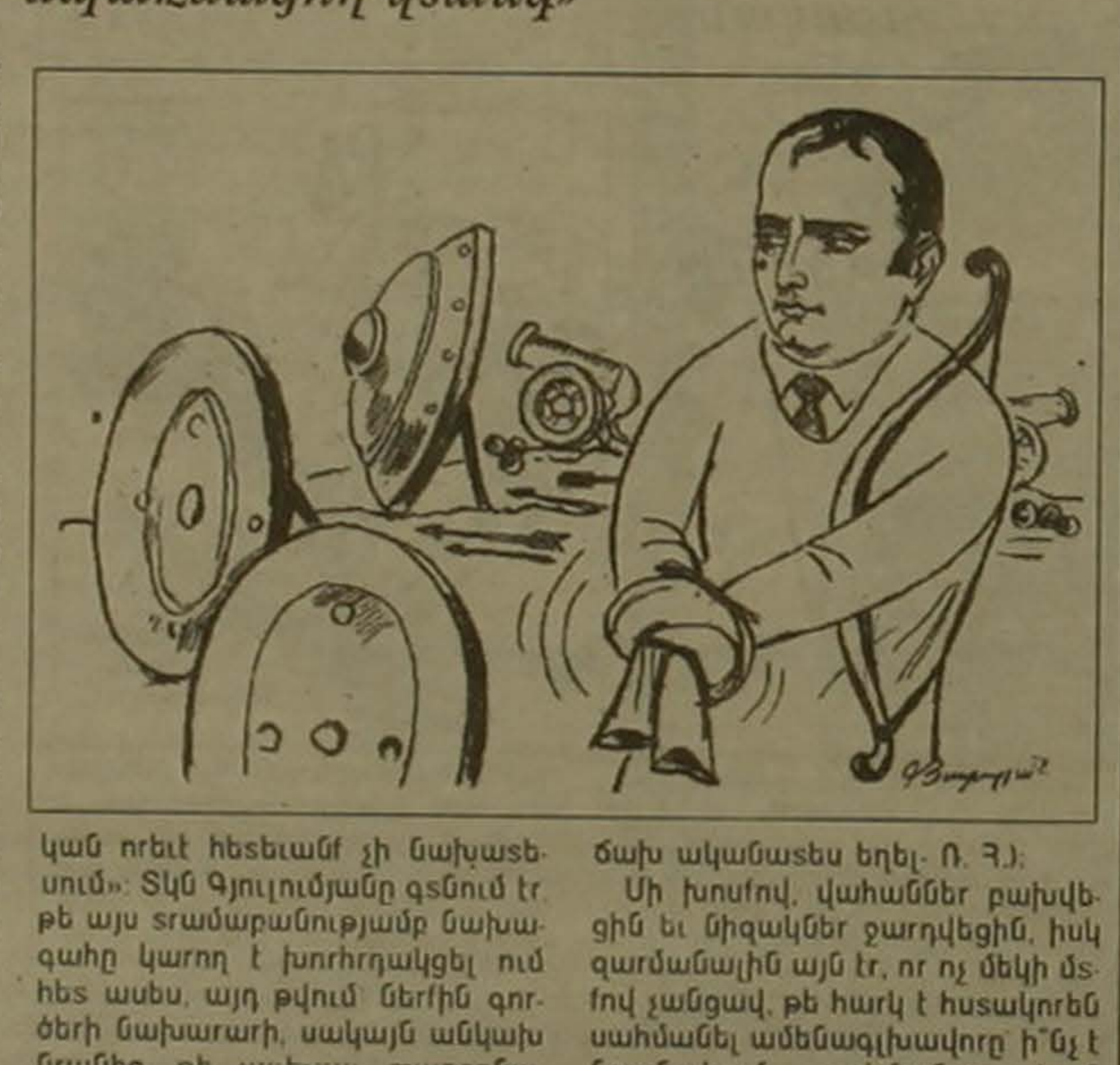

Մի խոսքով, վահաններ բախվեցին եւ նիզակներ ջարդվեցին, իսկ զարմանալին այն էր, որ ոչ մեկի մտքով չանցավ, թե հարկ է հստակորեն սահմանել ամենագլխավորը՝ ի՞նչ է նշանակում «սահմանադրական կարգին սպառնացող վտանգ»։ Այս բառակապակցությունը հիշեցնում է Նապոլեոնին. «Գրեք կարճ եւ անորոշ», հրահանգել էր նա նոր Սահմանադրություն գրողներին դիրեկտորիան տապալելուց եւ կոնսուլային իշխանությունը բռնազավթելուց հետո։ Հայաստանի գործող սահմանադրության «հայրերը» գուցե այս հարցում գնացել են Նապոլեոնի հետքերով, եւ ցավալի կլինի, եթե սահմանադրական բարեփոխումները նախապատրաստող հանձնաժողովն այդ չնկատի կամ... շրջանցի։

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Օրինագիծը պետք է արդարապաշտպան լինի

Ազգային ժողովում պատգամավոր Է. Եգորյանը մի խումբ գործընկերների անունից հանդես է եկել օրինագծով։ Հարցը հետեւյալն է։

Հանրապետության Նախագահը վերջերս ստորագրել է մի հրամանագիր, որի համաձայն պետք է ստեղծվի դատավորների եւ դատախազների որակավորման ժամանակավոր հանձնաժողով, թվելով անդամների ազգանունները։ Եգորյանը պնդում է. եթե նշանակողը մեկն է (այլ կերպ ասած, Նախագահը), հետեւաբար՝ նշանակվածները նրա կամակատարները կդառնան, գնահատականները ինքնուրույն չեն կարող տալ։ Դժվար է համաձայնել այս կարծիքին, կան բնավորություններ, որոնք ընդունակ են գնալու նշանակողի կամքին հակառակ։ Բայց որ ժողովրդավարական պետությունում արդարադատության կադրերը չպետք է որակավորի մեկ մարդուց կախված հանձնաժողովը, անկասկած, ճիշտ է։ Եգորյանն իր ընկերների հետ առաջարկում է հետեւյալը։ Առաջին՝ հանձնաժողովը հաստատվի Ազգային ժողովում, երկրորդ՝ նրա կազմի մեջ մտնեն ոչ միայն մասնագետները (ինչպես Նախագահի հրամանագրով է), այլեւ տարբեր կուսակցությունների ներկայացուցիչները։ Եթե առաջարկի առաջին մասը լիովին հասկանալի է, ապա երկրորդը անընդունելի է։ Մեր անցյալ 70 տարվա սոցիալիստական եւ այլ երկրների փորձը հստակ վկայում է, որ կուսակցականացած դատաիրավաբանական մարմինը չի կարող օբյեկտիվ որոշումներ ընդունել։ Այդ պատճառով զարգացած երկրներում իրավաբանական կադրերը ձեւավորվում են ապակուսակցական եղանակով։ Ընտրությունը կատարվում է միայն երկու չափանիշով. արհեստավարժության (ինչը չեն սիրում մեր այժմյան իշխանության ընդդիմադիրները) եւ բարոյապես չվարկաբեկվածության։ Այստեղ էլ օգտակար է վարվել մեզ մոտ, եթե ցանկանում ենք մեր իրավաբանական լավը, վերոհիշյալ որակավորող հանձնաժողովը ընտրել նշված երկու չափանիշով։ Իսկ թե ո՞վ պետք է առաջարկի թեկնածուներին, մեր կարծիքով՝ ազգային ակադեմիայի (իրավաբանական գիծը), համալսարանի եւ արդարադատության նախարարության իրավաբանների միացյալ խումբը։ Վերջինիս ընտրած հանձնաժողովը ներկայացվում է հաստատման Ազգային ժողովին։ Հետո, ինչպես կարգն է, որոշումը պետք է վավերացվի հանրապետության Նախագահի կողմից։ Եթե վետո է դրվում եւ Ազգային ժողովը չի համաձայնվում, հարցի վերջնական լուծումը տեղափոխվում է Սահմանադրական դատարան։ Այս դեպքում ընտրված հանձնաժողովը մեկ անձից կախված չի լինի։ Իսկ Եգորյանի առաջարկած օրինագիծը ձեւականորեն ավելացնում է «կախումները» (մեկից՝ մի քանի կուսակցականներով)։ Այլ կերպ ասած, ունքը սարքելով աչքն է հանվում։

ԱՐԿԱԴԻ ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ
Քաղաքացի

ՔԽ վարկը կպառավի մինչեւ նոյեմբերի 15-ը

Սկիզբը էջ 1

ՔԽ գործադիր քարտուղարը նշեց իրենց առաջին նվաճումն այս դժվար ճանապարհին, արդեն որոշված եւ ի գիտություն է ընդունված ապագա փաստաթղթի նախնական վերնագիրը՝ «Նախորդ իշխանությունների վարած քաղաքական ուղեգծի գնահատական»։ Հրանտ Խաչատրյանը վերահաստատեց «Առավոտ» օրաթերթին տված իր հարցազրույցի այն միտքը, որ եթե մինչեւ նոյեմբերի 15-ը ՔԽ-ն հանդես չգա քաղաքական գնահատականով, ապա նրա վարկը կպառավի, եւ այդ գնահատականը պետք է համարժեք լինի հասարակության սպասելիքներին։

ՔԽ անդամների շարքերը նոսրանում են

ԻՄ ներկայացուցչի հայտարարությունը, թե իրենք մտադիր են քննարկել կուսակցության հետագա մասնակցության նպատակահարմարությունը ՔԽ-ին, Հրանտ Խաչատրյանը բացատրեց Ռուբեն Վարդանյանի անհամաձայնությամբ երեկ ընդունված կանոնակարգային այն դրույթի վերաբերյալ, որն ամրագրել էր ՔԽ գործադիր քարտուղարի ընտրության սկզբունքը։ Ըստ այդմ, խորհրդի մեծամասնությունը որոշել է՝ գործադիր քարտուղարը նշանակվելու է ռոտացիայի սկզբունքով, բայց վերընտրվելու իրավունքով, ինչն էլ հարուցել է ԻՄ-ի կրքոտ դժգոհությունը։ ԻՄ ներկայացուցչի տեսակետին միացել է նաեւ «Շամիրամը»։ Նրանք պնդում են, որ գործադիր քարտուղարի պաշտոնում որեւէ կուսակցության ներկայացուցիչ վերընտրվելու իրավունք չպետք է ունենա միայն դասական ռոտացիա։ Կարելի է ենթադրել, որ այս պատճառաբանությունը ՔԽ անդամությունից հրաժարվելու միայն պատրվակ է կամ խորքային անհամաձայնությունների դրսեւորման պարզ շարժառիթ։ Նշենք նաեւ, որ ՀՀՇ ներկայացուցիչ Անդրանիկ Հովակիմյանն այս նիստին չէր մասնակցել։ Հայտնի է, որ ՀՀՇ-ն ավելի վաղ հարցական էր համարել իր մասնակցության հեռանկարը։ ՀՀՇ գրասենյակից ստացված պատասխանը, սակայն, դեռեւս դիվանագիտական է՝ Անդրանիկ Հովակիմյանը բացակայում է քաղաքից։ «Ազգի» այն հարցին, թե Հայաստանի ժողովրդական կուսակցության հետ բանակցությունները ի՞նչ արդյունք են ունեցել, Հրանտ Խաչատրյանը պատասխանեց, որ անցած ուրբաթ ՀԺԿ-ն հետաձգել է հանդիպման նախնական պայմանավորվածությունը, եւ ապա տեղեկացրել, թե հանդիպումը կկայանա իրենց նախաձեռնությամբ։ Հրանտ Խաչատրյանը կիսամժպիտ կանխատեսեց, թե դա կլինի լոկ քաղաքավարական այց։ Այսինքն ՀԺԿ-ն չի անդամակցի խորհրդին։

«Ազգի» երկրորդ հարցին, թե ընտրական օրենսգրքի վերաբերյալ ի՞նչ համաձայնությունների է հաջողվել հանգել խորհրդում, Հրանտ Խաչատրյանն արձագանքեց կես կատակ, կես լուրջ. նա նիստում վկայակոչել է Նախագահի հրապարակային հայտարարությունը, թե մեծամասնականը չի կարող պակաս լինել 50 տոկոսից դրան ավելացնելով իր կարծիքը, ըստ որի՝ համամասնականը եւս չի կարող պակաս լինել 50 տոկոսից։ Այն, ինչ ասվում է կես կատակ, լուրջ հավանականություն ունի իրականություն դառնալու։ Այսպիսով, մեր կուսակցությունները կարծես մոտենում են փոխզիջման 65 մեծամասնական-66 համամասնական մանդատներ նոր ԱԺ-ում։ Ինչ վերաբերում է ընտրական հանձնաժողովների կազմության սկզբունքին, ապա ՔԽ-ում նշվել է, որ «երկրապահի» տարբերակն ավելի նախընտրելի է, քանզի այնտեղ երաշխավորված է ընտրություններին մասնակցող բոլոր կուսակցությունների ներկայությունը բոլոր մակարդակի հանձնաժողովներում, այն, ինչ չկա միասնական կոչվող տարբերակում։ Բայց «Երկրապահի» նախագծում ուռճացված է կառավարության 5 անդամների թիվը ընտրական հանձնաժողովում։

Քաղաքական խորհուրդը կես կատակ-կես լուրջ մոտենում է իր գործունեության վճռական հանգրվանին նոյեմբերի 15-ին։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
[illegible]
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Հղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ՄՈՍԿՎԱ

Յուրի Լուժկովն իրեն շատ լավ է զգում հայերի մեջ

Սկիզբը էջ 1

Լուժկովը նաեւ հիշատակեց Վլադիմիրի մարզում գտնվող Պոկրովի տաճարի պատմությունը: Ժամանակին նրան զարմացրել էր, որ այդ եկեղեցու ճարտարապետությունը այնքան էլ չի համապատասխանում կանոնական նորմերին, նրա կամարների վրա նույնիսկ պատկերված են առյուծներ: Նրա հարցին ի պատասխան նշվեց, որ եկեղեցին կառուցվել է հայ իշխանուհու օրոք, որը Հայաստանից շինարարների է հրավիրել: Քաղաքապետի տեղակալը՝ մայրաքաղաքի կառավարության փոխվարչապետ Էռնեստ Բագիրովը հայտնեց, որ չնայած պաշտոնական թվին (1989 թ. մարդահամարի տվյալներով՝ 49 հազար մարդ), իր տվյալներով Մոսկվայում ապրում է առնվազն 200 հազար հայ: Իսկ Ռուսաստանի մահմեդականների անունից արքեպիսկոպոսին շնորհավորած ՌԴ մուֆթիների խորհրդի նախագահ շեյխ Ռավիլն ասաց, որ Ռուսաստանում 20 միլիոն մահմեդականներ են բնակվում, իսկ Մոսկվայում պաշտոնապես՝ 912 հազար:

«Ձերդ սրբազնություն, մենք բոլորս խորապես հուզված ենք այստեղ Ձեր ներկայությունից», հայտարարեց Հայաստանի կրոնի գործերի պետխորհրդի նախագահը, դիմելով Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսիյ Բ-ին: Ռուս եկեղեցու առաջնորդը շնորհավորեց Տիրանին, նրան հանձնելով Ռուս ուղղափառ եկեղեցու շքանշան: Իսկ հոբելյանի նախօրեին լույս տեսած «Տիրան արքեպիսկոպոս» գրքի նախաբանում Ալեքսիյ Բ-ն «ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ Ռուսաստանում արժանի ճանաչում վայելող հեղինակավոր հոգեւոր առաջնորդին» հասցեագրված շնորհավորական խոսքերից բացի հույս է հայտնում, որ «մոտ ժամանակներս հայկական սփյուռքը հնարավորություն կունենա Մոսկվայում կառուցելու նոր տաճար»:

Յուրի Լուժկովը ժառամալրիս լրագրողներիս հիշեցրեց, որ քաղաքապետարանն արդեն հողամաս է հատկացրել, որտեղ կառուցվելու է հայկական մատուռ, իսկ մեկ ուրիշ վայրում՝ Մոսկվայի կենտրոնում, կառուցվելու է նոր տաճար: Քաղաքապետը խոստացավ այսուհետեւ եւս օգնել հայոց թեմին: Իմ այն հարցից, թե Լուժկովն իրեն արդյոք լա՞վ է զգում «կովկասյան ազգության այսքան շատ անձանց շրջապատում», քաղաքապետի կլոր դեմքին ժպիտ հայտնվեց, բայց քիչ անց նա ասաց, որ մերժում է այդ արտահայտությունը՝ գտնելով, որ չի կարելի նման ընդհանրացումներ անել եւ ամենքին նույն արշինով չափել: Լուժկովն ավելացրեց. «Հայերի մեջ ես ինձ լավ եմ զգում»:

Շնորհավորանքների ցանկը լրացնելու համար լոկ թվարկեմ մի քանի հայտնի անձանց անուններ. նշանավոր վիրաբույժ, ակադեմիկոս Սվյատոսլավ Ֆյոդորով, Ռուսաստանի պետական հեռուստառադիոընկերության նախագահ Միխայիլ Շվիդկոյ (որը, իր իսկ խոսքերով, «հատկապես հանդիսության մասնակցելու համար» հետ էր բերել Ռուսաստանի հեռուստատեսության գլխավոր պրոդյուսեր Ալեքսանդր Ակոպովին՝ «ռուս-հայկական բարեկամության արդյունքին»), Արմեն Ջիգարխանյան եւ կինոբեմադրիչ Ներսես Հովհաննիսյան, Իրինա Օտիեւա, Անդրանիկ Միհրանյան, Ռուզան Լիսիցյան, ակադեմիկոս Միսարյան (որին շռայլորեն գովաբանեց Լուժկովը՝ ասելով, թե հենց այդպիսի մարդկանց պետք է ընդգրկել կառավարության կազմում), դերասանուհի Լիա Ախեջակովա, Հաշտության ու համաձայնության հիմնադրամի հոգաբարձու Նատալյա Դուրովա, նույն հիմնադրամի նախագահի գեղեցկուհի Գուլյա Սոսնիկովա (հայտնի գործարար Արկադի Վարդանյանի նախկին կինը): Ներկա էին նաեւ տարբեր եկեղեցիների բազմաթիվ ներկայացուցիչներ եւ առաջնորդներ, զինվորականներ, գործարարներ, նախկին եւ ներկա դեսպաններ, մամուլի ներկայացուցիչներ:

Այդ հանդիսավոր օրը արքեպիսկոպոսին չէին մոռացել նաեւ Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպանատան աշխատակիցները, որոնց կեսը երեկույթին ներկայացել էր դեսպան Գագիկ Շահբազյանի գլխավորությամբ:

Անդրեյ Ուռնովի հրաժեշտի այցը Երեւանի պետական համալսարան

Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության դեսպան Անդրեյ Ուռնովը դեսպանի իր լիազորություններն ավարտելուց հետո, մեր հանրապետությանը հրաժեշտ տալուց առաջ, երեկ, հոկտեմբերի 22-ին, Երեւանի պետական համալսարանի ղեկավարության հյուրն էր: Սերտ մի քանի զրույցի ընթացքում ԵՊՀ ռեկտոր Ռադիկ Մարտիրոսյանը մասնավորապես նշեց Ա. Ուռնովի Հայաստանում աշխատելու տարիներին հայոց մայր բուհի հանդեպ ցուցաբերած անկեղծ հետաքրքրության, ջերմ հարաբերությունների, Հայաստանում ռուսական համալսարանի հիմնադրման գործին աջակցության, ընդհանրապես հայ ժողովրդի ճակատագրում Ռուսաստանի դերի եւ այլնի մասին: Այդ ամենի համար համալսարանի կոլեկտիվի եւ իր անունից խորին շնորհակալություն հայտնելով՝ ռեկտոր Ռ. Մարտիրոսյանը հարգարժան հյուրին հանձնեց ԵՊՀ-ի ոսկե մեդալը:

Իր հերթին պրն Ուռնովը երախտիքի խոսք ասաց ԵՊՀ-ի կողմից իր նկատմամբ արտահայտված անկեղծ ու ջերմ վերաբերմունքի համար՝ նշելով, որ Երեւանի պետական համալսարանն իր համար խսկապես հարազատ վայր է դարձել: Իսկ բուհի մեդալով իրեն պարգեւատրելը նա համարեց մեծ պատիվ՝ միաժամանակ նշելով, որ ինքը ջերմությամբ պիտի հիշի հայաստանյան տարիները, մասնավորապես համալսարանի հետ հարաբերությունները:

Հրաժեշտից առաջ երկուստեք հույս հայտնվեց, որ այդ հարաբերությունները կշարունակվեն եւ հետագայում:

ԱՆԱՀԻՏ ԹՈՒՄԱՍՅԱՆ

Հայաստանի ապագան ծառայությունների հեռավաճառքն է

«Հայաստանի ապագան ծառայությունների հեռավաճառքն է», հայտարարում է շվեյցարացի Տեռ Բոնդոլֆին, որը Հայաստան է ժամանել երիտասարդների համագործակցության մեծ ծրագրով: Շվեյցարիայի արտգործնախարարության կողմից հովանավորվող այս ծրագրի մասնակիցներն են Շվեյցարիան, Ֆրանսիան, Հայաստանը եւ Սենեգալը: Այս երկրներում ստեղծված աշխատախմբերը կզբաղվեն WWW. cooperation. ch site-ի հարստացմամբ, ուսուցողական աշխատանքով եւ ազատ ձեռներեցությամբ: Վերոհիշյալ site-ը պարունակում է պրոֆեսիոնալ կյանքում առաջադիմելու անհրաժեշտ ինֆորմացիա՝ ըստ թեմաների դասակարգված ինտերնետային հասցեներ, կրթության, բուժակի, աշխատանքի վերաբերյալ: Տեռ Բոնդոլֆիի մտահղացմամբ այս site-ը պիտի անընդհատ ընդլայնվի աշխարհի երիտասարդների ուժերով: Դրա համար անհրաժեշտ է ինտերնետային կապ եւ ծանոթություն Ինտերնետի կանոններին: Հենց ուրանով պիտի զբաղվի 5 հոգուց կազմված այն թիմը, որը Տեռ Բոնդոլֆին փորձում է կազմել Հայաստանում: Այս 5 հոգին կվերապատրաստվեն Շվեյցարիայում եւ կվերադառնան ուրիշներին տեղում պատրաստելու: «Հայաստանը, ինչպես Սենեգալը եւ Շվեյցարիան, չունի բնական ռեսուրսներ, սակայն ունի մտավոր ներուժ եւ կարող է վաճառել ծառայություններ առանց տեղաշարժման ծախսերի», շարունակում է Տեռ Բոնդոլֆին: Իր ծրագիրը նա ավելի մանրամասն կներկայացնի շաբաթ օրը ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության մեծ դահլիճում կայանալիք կոնֆերանսում:

ԼԻԼԻԹ ՇԱՀԲԱԶՅԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Ո՞ւմ համար են Եվրասիայի շնորհները

Մեկնաբանում է Եվրասիա հիմնադրամի կովկասյան ներկայացուցչության տնօրենը

Այս հարցազրույցը տեղի է ունեցել Լիկանիում: Եվրասիա հիմնադրամի կովկասյան ներկայացուցչության տնօրեն Լորենս Այվազյանը պարզաբանումները կատարել է «Ֆինանսներ եւ բանկեր» առայժմ լույս չընծայվող միակ ֆինանսատնտեսական շաբաթաթերթին, որն, ի դեպ, հիմնվել է Եվրասիայի դրամաշնորհի ծրագրով:

- Տարածաշրջանային համագործակցությունը մեր հիմնադրամի առաջնային նպատակն է, որը մենք փորձում ենք իրականացնել շնորհների քաղաքականությամբ: Հիմնադրամը ջանում է Անդրկովկասում ապրող մարդկանց մղել հաղթահարելու փոխշփումների առկա խոչընդոտները եւ ստեղծելու իրական համագործակցություն: Հոկտեմբերի 14-18-ը Լիկանիում (Վրաստան) տեղի ունեցած սեմինար-հանդիպումը ծառայում էր հենց այս նպատակին: Տարբեր բաժիններում կազմակերպվող աշխատանքները նպաստեցին անդրկովկասյան երեք հանրապետություններում աշխատող մեր շնորհառուներին միմյանց ճանաչելու, շահագրգռվածություն եւ շփման եզրեր հաստատելու: Այս շփումներն են Եվրասիայի հաջողությունները: Մենք ստեղծել ենք հատուկ ծրագիր՝ «Համագործակցության ծրագիր», որը մյուս նախաձեռնություններին զուգահեռ կտեղի այնքան, որքան անհրաժեշտ է: Ֆինանսավորման առաջին բաժինը՝ 75 մլն դոլարի մասնահատվածը արդեն ավարտվել է, մենք սկսել ենք իրացնել նոր բյուջե՝ 104 մլն դոլարի: Այս 104 մլն դոլարը հատկացված է ԱՊՀ-ին հնգամյա ժամկետով: Որոշակի քվոտաներ առանձին հանրապետությունների համար չկան, ուստի չեմ կարող պարզաբանել Ձեր հարցը, թե որքան է Հայաստանի մասնաբաժինը: Բայց շեշտեմ, որ սա հիմնական ֆինանսավորումն է, իսկ Եվրասիան ունի նաեւ հարակից ֆինանսավորման ձեւեր: Այսպես Հայաստանում դա Լինսի հիմնադրամն է, որը վարկավորում եւ շնորհներ է տալիս հատկապես ակտիվ գործում իրականացվող ծրագրերին: Եվրասիա հիմնադրամը բացի ԱՄՆ-ից, գումարներ է ստանում նաեւ Շվեյցարիայից, Նորվեգիայից եւ այլ երկրներից:

Առ այսօր Անդրկովկասում արդեն տրամադրվել է ավելի քան 5 մլն դոլարի շնորհ՝ Վաշինգտոնի գրասենյակներից, զուգահեռաբար եղել են շնորհներ, որոնք տրվել են ԱՄՆ տարբեր կազմակերպությունների կողմից: Այժմ մենք նպատակադիր ենք իրականացնել 30 շփում հաստատող շնորհների բաշխման ծրագիրը, որանք փոքր շնորհներ են 2000 դոլարի շրջանակներում: Այս ծրագրերը կնպաստեն Հայաստան-Վրաստան-Ադրբեջան գործնական շփումների կայացմանը, երկրորդ աստիճանի ծրագիրը վեց համագործակցության շնորհներն են՝ 45 հազար դոլարի մինչեւ մեկ տարի ժամկետով:

ԱՐՑԱԳԱՆՔ

Դպրոցի տնօրենը համաձայն չէ «Ազգի» հրապարակմանը

Օրերս խմբագրություն էր այցելել Երեւանի թիվ 151 դպրոցի տնօրեն Ջուլիետա Ղազարյանը՝ իր անհամաձայնությունը հայտնելու թերթի հոկտեմբերի 15-ի համարում տպագրված «Մտրակ ու բլիթ դպրոցի տնօրեններին» հրապարակման՝ դպրոցին առնչվող «դրույթներին»: Տնօրենին ներկայացված «մեղադրանքները», մասնավորապես գնահատականներ վերածելու եւ հաստիքացուցակում 34 «մեռած հոգիներ» պահելու փաստերն, ըստ նրա, չեն համապատասխանում իրականությանը եւ միակողմանի վերարտադրում են «վիճաբանող» կողմերից մեկի տեսակետը: Հիշեցնենք, որ սույն «մեղադրանքները» ներկայացված էին ոչ իբրեւ փաստեր, այլ սոսկ որպես քաղաքապետին ուղղված դիմում-բողոքում տնօրենին վերագրված չարաշահումներ, որոնց «առյուծի բաժինը», ինչպես նշված է հոդվածում, հերքվել էր: Տողերիս հեղինակն այնուհետեւ արձանագրել էր դիմում-բողոքում վկայակոչված խախտումներն ստուգելու նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի ուսումնասիրության արդյունքում ծնված ակտում մասնանշված որոշ խախտումներ, ինչը, մեր կարծիքով, կողմերից մեկի տեսակետը չէ: Այլ հարց է, որ տկն Ղազարյանը գտնում է, որ այդ խախտումներն էական չեն (ըստ նրա, հանձնաժողովի՝ տնօրենին կարգապահական տույժի ենթարկելու առաջարկն իր պարզաբանումներից հետո չի «իրացվել»): Ըստ այդմ տկն Ղազարյանն անտեղի է համարում լրագրողիս այն եզրակացությունը, թե «բերացումների հայտնաբերված դրվագների պարագայում տնօրենն ազատվել է թեթեւ վախով, մինչդեռ մեկ այլ (անհամար տնօրենի) դեպքում հանգուցալուծումը կարող էր բոլորովին այլ լինել» (տկն Ղազարյանը համոզված է, որ «համար տնօրեն» բնորոշումն իրեն չի համապատասխանում): Հոդվածի «ստուգաբանումից» հետո տնօրենը կարծես համոզվեց, որ խնդրո առարկա հրապարակման մեջ զրպարտության տարրեր չկան, սակայն, քանի որ անաչառությունն իսկապես պահանջում է ներկայացնել «ամբաստանված» կողմի տեսակետը, խոստանում ենք առաջին իսկ հնարավորության դեպքում վերադառնալ թիվ 151 դպրոցի «խմորումներին»:

ՌՈՒԲԵՆ ՊԱՊՈՅԱՆ

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ուսանողուհիները մկրտվեցին Գեղարդում

50 հոգուց բաղկացած ուխտավորների մեր խումբը ուղեւորվեց Երեւանից Գեղարդ:

Հավաքվածներս ուսանողներ եւ աշակերտներ, ծնողներ եւ ուսուցիչներ էինք: Մեր ուխտագնացության կազմակերպիչն էր Մայր Աթոռից Արշակ աբեղա Տիգրանյանը, որի հետ ծանոթ ենք շուրջ մեկ տարի եւ որի քարոզների շնորհիվ սիրով հավաքի ենք եկել ու կապվել մեր հայրերի եկեղեցուն եւ մեր Աստծուն:

Գեղարդի վանքում պատարագ էր եւ պատարագիչը՝ Հայր Արշակը: Նա նախապես մեզ բացատրել էր Սուրբ հաղորդություն ստանալու կարգը եւ խորհուրդը: Սուրբ հաղորդություն ստանալուց հետո սկսվեց մեզ համար օրվա մյուս խորհուրդը՝ մկրտությունը: 7 ուսանողուհիներ մկրտվեցին, որոնց կնքահայր դարձան համակուրսեցիները:

Ինչո՞ւ էինք ուշացրել Աստծո որդի դառնալու այս սուրբ արարողությունը: Երեւի թե չէինք հասկացել, որ մկրտությունը քեֆ չէ, խրախճանք չէ, այլ ամենահամեստ եւ անպաճույճ ձեւով կազմակերպվող հայ քրիստոնյայի ամենակարեւոր ծեսը:

Հրաժեշտից առաջ Հայր Արշակը մեզ բարի վերադարձի օրհնություն տալով ասաց.

- Հայ հավատավորի կյանքում եկեղեցին ոչ միայն փառապանծ

անցյալ է, այլեւ փրկության դուռ մեզ բոլորիս համար: Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ եկեղեցին մաքրում եւ վերանորոգում է մեր հոգիները, բարությամբ ու սիրով «լվանում» առօրյա, կենցաղային մեղքերը եւ կրկին մասնանշում աստվածային պատվիրաններով սրբագործվելու ուղին:

Հայաստանում քրիստոնեության ընդունման 1700-ամյակը համազգային է: Ուստի դիմելով մեր հասակակիցներին, առաջարկում ենք որպես հավատավոր ուխտավորներ շրջենք մեր գյուղերով ու քաղաքներով, ծանոթանանք մեր պապերի թողած ժառանգությունների եկեղեցիների ստեղծման պատմությանը եւ սուրբ մասունքներին: Իսկ արձակուրդներին կամավորական շինջոկատներ կազմենք եկեղեցիներն ու աղոթատները մեր ձեռքերով մաքրելու, վերանորոգելու համար, որը եւ կլինի մեր հավատքի վերազարթոնքի պարզ ապացույց:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿՈՒՄԻ ՄԻ ԽՈՒՄԲ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

անդրադարձ

Արամ Սարգսյան. «Այցելությունը հագեցած էր պաշտոնական հանդիպումներով»

ՀՀ նախագահի խորհրդականի բեյրության տպավորությունները

«Ազգն» իր ընթերցողներին տեղեկացրել է Լիբանանում ՀՀ դեսպանատան շենքի բացման հանդիսությունների մասին: Դրանց մասնակցելու համար Բեյրութ էր մեկնել ՀՀ նախագահի խորհրդական Արամ Սարգսյանը: Ստորեւ ներկայացնում ենք հատուկ մեր թերթին տված նրա հարցազրույցը:

– Իմ այցի նպատակը, իհարկե, առաջին հերթին մեր դեսպանատան շենքի բացման հանդիսություններին մասնակցելն էր: Հոյակապ շինություն է, եռահարկ, Հայաստանի դեսպանությունների մեջ եզակիներից է: Կառուցվել է Նազարյան ընտանիքի միջոցներով, ծախսվել է 1,25 մլն դոլար: Նազարյան ընտանիքի մի մասն ապրում է Բեյրութում, մյուս մասը՝ Միացյալ Նահանգներում: Շինությունը կոչվեց հանգուցյալ Նուբար Նազարյանի անվամբ: Բացմանը ներկա էին նրա եղբայրները՝ Նազար եւ Կարպիս Նազարյանները, այրին, ընտանիքի մյուս անդամները: Շենքն առայժմ դեռ նվիրատվություն չէ Հայաստանին, մեր դեսպանությանն է հանձնվել 5 տարի ժամանակով: Բացման հանդիսությունը շատ լավ անցավ, 500 հրավիրյալների փոխարեն ներկա էին 1000 հոգի, որոնց մեջ Մեծի Տանն Կիլիկիո Արամ Ա կաթողիկոսը, որի ելույթը, իր հռետորական վարպետությամբ եւ զգացմունքայնությամբ, ուժեղ տպավորություն թողեց, ՀԲԸՄ նախագահ Լուիզ Մանուկյան Սիմոնը, բնականաբար՝ հայ համայնքի եւ մեր ազգային ավանդական կուսակցությունների ազդեցիկ դեմքերը, Լիբանանի արտգործնախարարը, երկրի նախագահի անձնական ներկայացուցիչը, խորհրդարանի 7 հայ եւ բազմաթիվ այլ պատգամավորներ: Միջոցառումը բարձր մակարդակով էր կազմակերպված, եւ այստեղ պետք է նշել Լիբանանում Հայաստանի դեսպան Արման Նավասարդյանի, դեսպանության մյուս աշխատակիցների մեծ ծառայությունը: Հանդիսությանը մասնակցելուց զատ, իմ այցելության 4 օրերը հագեցած էին նաեւ բազմաթիվ պաշտոնական հանդիպումներով, որոնք մինչեւ այցը նախատեսված չէին: Երբ մեր դեսպանը իմ այցի մասին հայտնել էր Լիբանանի համապատասխան դեսպանական կառույցներին, այժմ արդեն նախկին նախագահ Իլյաս Հրաուին, վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրին, արտգործնախարարը եւ այլ պաշտոնատարներ ցանկություն էին հայտնել հանդիպելու: Առաջին իսկ օրն ինձ ընդունեց նախագահը, այն էլ պետական բարձր մակարդակով, հատուկ արարողակարգով:

– Փաստորեն դա պրն Հրաուիի վերջի՞ն պաշտոնական հանդիպումն էր:

– Այո, որովհետեւ հաջորդ օրը խորհրդարանում կայացան նոր նախագահի ընտրությունները, եւ պրն Հրաուիի այդպիսի վերաբերմունքը նախ եւ առաջ պետք է գնահատել իբրեւ մեծագույն ուշադրություն Հայաստանի Հանրապետության հանդեպ: Դա նաեւ ապացույց էր, թե Լիբանանում որքան մեծ կշիռ ու հարգանք ունի հայ համայնքը: Նախագահի հետ զրույցը շատ անկեղծ էր, եւ ես կարծում եմ, որ նույն ոգով շարունակելու է նաեւ նոր նախագահը՝ պրն Լահուդը: Միանգամից ասեմ, որ Լիբանանի պառլամենտում հայերը յոթ ներկայացուցիչ ունեն եւ կառավարության երկու անդամ, որոնք հիմնականում ՀՅԴ-ից են: Բացի այդ, բազմաթիվ հայ պաշտոնատարներ կան նաեւ պետական այլ կառույցներում, միջին օղակներում: Պրն Լահուդի ընտրությունից հետո, որի մայրն ու կինը, երեւի գիտեք՝ հայ են, ինքն էլ շատ լավ խոսում է հայերեն, Բեյրութի հայկական շրջանակներում նույնիսկ կատակում էին, թե շուտով Լիբանանի երրորդ պետական լեզուն կհայտարարվի հայերենը (պետական են արաբերենն ու ֆրանսերենը):

Պրն Հրաուիի հետ մենք խոսեցինք հիմնականում տարածաշրջանում ստեղծված կացության, Հայաստանի դիրքորոշումների մասին: Որոշակի պարզաբանումներ եղան քուրդ-սիրիական հարաբերությունների վերաբերյալ եւ պարզ է, որ մենք նույնպես չէինք կարող անմասն մնալ այդ հարցում: Իհարկե, անդրադարձանք Ղարաբաղյան հակամարտությանը, նախագահը նաեւ մեծ գնահատական տվեց Լիբանանի հայ համայնքին: Եթե այդ կերպ ջերմորեն արտահայտվի նոր նախագահ պրն Լահուդը, կարող են ասել, թե դա սուբյեկտիվ է, բայց երբ իր պաշտոնավարությունն ավարտող նախագահն էր խոսում, նշանակում է, որ կա մշակված պետական մոտեցում, որ շատ մեծ է հետաքրքրություն Հայաստանի Հանրապետության հանդեպ, ինչպես եւ շահագրգռությունը, որ մեր երկու երկրների հարաբերությունները զարգանան: Ես դա զգացի նաեւ հաջորդ օրը, երբ մենք հանդիպեցինք վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի հետ: Այստեղ արդեն խոսքն ավելի շատ տնտեսական համագործակցության մասին էր: Եկանք այն պայմանավորվածության, որ երկու ամսվա ընթացքում պատրաստվի եւ արագ ստորագրվի երկու պետությունների միջեւ «ազատ գոտի» ստեղծելու համաձայնագիր, որպեսզի երկու կողմերն էլ ազատվեն մաքսային տուրքերից: Լիբանանը, ճիշտ է, այնքան էլ շատ բան չի արտադրում, բայց ֆինանսական համակարգն այս պահին շատ կայուն է եւ շատ բան կա այնտեղ դիտարկելու: Ղարաբաղյան հակամարտության հարցում վարչապետ Հարիրիի տեսակետն ավելի կարծր էր այն առումով, որ նա գտնում էր, թե հարցի խաղաղական լուծումը պետք է նախորդի տնտեսական հարաբերությունների զարգացմանը: Նա կոչ էր անում, որ որքան կարելի է արագ համաձայնության գանք Ադրբեջանի հետ: Ենթատեքստն այն էր, որ համաձայնությունը պարտադիր է եւ կամ չունի, թե երկուստեք ինչ պայմաններով կհանգենք դրան:

– Կարելի՞ է ասել, թե դա ավելի բիզնեսմենի մոտեցում է, որ կայունություն է ցանկանում տարածաշրջանում, որպեսզի կապիտալները չվտանգի:

– Երեւի այո, դա է խնդիրը, եւ կարելի է նրան հասկանալ: Երբ ես ասացի, որ խաղաղական խնդիրը փակուղու մեջ է, եկեք դուք էլ մտածեք, որպեսզի տնտեսական հարաբերությունները զարգացնենք, հատկապես ՏՐԱՍԵԿԱ ծրագրով, որ այդ կերպ նաեւ խաղաղական բանակցությունները դուրս բերենք փակուղուց, Հարիրին գլուխը տարավ-բերեց, թե՝ այդպես չի լինի, Իսրայելն էլ է մեզ այդպիսի բան առաջարկում, բայց մինչեւ խաղաղական լուծում չտանք՝ չենք անի: Երեւի թե իրենց մաշկի վրա դա զգացել են, թեեւ մեր պարագայում, կարծում եմ, իր մոտեցումը ճիշտ չէ, եւ ես այդ մասին իրեն ասացի: Իմ հաջորդ հանդիպումը էներգետիկայի կամ, ինչպես իրենք են ասում, քարյուղի նախարար, մեր հայրենակից, ՀՅԴ անդամ Վահե Պարսումյանի հետ էր: Շատ մեծ բավականություն ստացա այդ հանդիպումից:

– Դա երկու հայրենակիցների՞, թե՞ երկու պետական պաշտոնյաների հանդիպում էր:

– Եվ մեկը, եւ մյուսը: Խոսեցինք եւ մեր ազգային խնդիրների, եւ միջպետական հարաբերությունների մասին: Նախարարն ասաց, որ ոչ միայն որպես հայ, այլեւ որպես Լիբանանի կառավարության անդամ պատրաստ է բոլոր հնարավորություններն օգտագործել՝ Հայաստանի հետ արդյունավետ հարաբերություններ ծավալելու համար: Վերադարձիս ես խոսեցի մեր էներգետիկայի նախարար Գագիկ Մարտիրոսյանի հետ, եւ նա հաստատեց, որ մենք շահագրգռված ենք Լիբանանից գազի, էլեկտրաէներգիայի մատակարարումներ ստանալու հարցում, որի փոխարեն կարող ենք տալ Ռուսաստանից մեր գնած գազի մի մասը: Պաշտոնական վերջին հանդիպումս արտգործնախարարության գլխավոր քարտուղարի հետ էր, որը միակ առաջին տեղակալն է նաեւ: Ժամուկես մանրակրկիտ բանակցություններ վարեցինք:

Բացի այս ամենից, հանդիպեցի նաեւ ՀՅԴ-ի, ՌԱԿ-ի, ՍԴ հնչակյան կուսակցության ներկայացուցիչներին: Իհարկե, խոսեցինք երկուստեք հուզող խնդիրների մասին: Իմ ասելիքը հիմնականում այն էր, ինչ Լոս Անջելեսում ունեցած իր հայտնի ելույթում նախանշեց ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, երբ կոչ արեց միաբանության, միասնության եւ հայրենիքի հետ ավելի սերտ, բայց որպես գործընկեր աշխատելու: Անշուշտ, նրանք ունեն նաեւ ներկուսակցական խնդիրներ: Ինձ հետ հանդիպեցին, օրինակ, ՌԱԿ-ի, այսպես ասենք, երկու թեւերի ներկայացուցիչները: Հանդիպեցի միայն այն պատճառով, որպեսզի հնարավոր դարձնենք նրանց տարաձայնությունների հաղթահարումը: Կարծում եմ, այդ հնարավորությունը կա: Սփյուռքի հետ կապված պիտի նկատեմ, որ մենք չպետք է թույլ տանք, որ պառակտման այն սերմը, որը ցցել էր Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, զարգանա: Անկախ դրանից, ես համոզվեցի, որ սփյուռքահայերն իրենց տարաբնույթ վիճակով, կազմակերպությունների միջեւ մրցակցությամբ շատ ավելի օգտակար են:

– Ավելի օգտակար, քան եթե միատարր օրգանի՞զմ լինեին:

– Գուցե տարօրինակ է, բայց կուսակցությունների, հասարակական կազմակերպությունների, անգամ եկեղեցիների միջեւ այդ մրցակցությունը բերում է նրան, որ սփյուռքը, իբրեւ օրգանիզմ, անընդհատ զարգանում է: Իրար հետ լավի մեջ են մրցում. մեկն, ասենք, մի ազգօգուտ բան արեց, մյուսը ձգտում է էլ ավելի նշանակալից բան անել: Ես հանդիպեցի եւ Արամ Ա կաթողիկոսին, եւ կաթողիկե եկեղեցու հայրերին, ու համոզվեցի, որ վերջինս նույնպես շատ մեծ դեր ունի: Այո, նրանք Հռոմի պապի հովանու տակ են, բայց չէ՞ որ դա մեզ համար միջոց է եվրոպական երկրների հետ կապ հաստատելու համար: Ինչ վերաբերում է Անթիլիասին, ապա Արամ Ա կաթողիկոսը շատ մեծ ազդեցություն ունի ոչ միայն հայ համայնքում, այլեւ ողջ Միջին Արեւելքում, ընդունվում է ե՛ւ այաթոլլա Խամենեիի, եւ Իրաքի ու Սիրիայի ղեկավարների կողմից, Լիբանանի նախագահ Լահուդի հետ կապված է անձնական մեծ բարեկամությամբ:

– Մի խոսքով, մեր բազմերանգությունը ո՞ւժ է:

– Այո, եթե որեւէ բան ուզում ենք վերափոխել՝ շատ զգույշ պետք է վերաբերվենք: Մի բան, որ երկար տարիներ իբրեւ համակարգ ձեւավորված է, չի կարելի քանդել: Դա, իմիջիայլոց, ճշմարիտ է բոլոր համակարգերի՝ ե՛ւ պետական, ե՛ւ տնտեսական, ե՛ւ քաղաքական ու այլ համակարգերի վերաբերյալ:

Լիբանանի իմ այցի մասին խոսելիս չեմ կարող չհիշատակել, որ մասնակցեցի նաեւ ՀԲԸՄ 80-րդ համագումարին, որն այդ օրերին անց էր կացվում Բեյրութում, փոխանցեցի ՀՀ նախագահի ողջույնը, անմոռանալի հանդիպումներ ունեցա մեր շատ հայրենակիցների հետ:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԱԼԱՎԵՐԴԻ

Մետալուրգիական վերածնունդ, բայց ոչ ի հաշիվ բնապահպանության

Առեւտրի եւ արդյունաբերության նախարարությունը ջանում է

1998 թ. «Ալավերդու լեռնամետալուրգիական կոմբինատի կազմաքանդումը Հայաստանի կառավարության ցանկությունը չէր, դա կատարվեց ԽՍՀՄ գունավոր մետալուրգիայի նախարարության պահանջով, որովհետեւ ձեռնարկության պարտքերը այդ նախարարությանը կազմում էին ավելի քան 5 մլն ռուբլի: Կազմաքանդումը բերելու էր պարտքերի մարմանը: Դրանից հետո ոչ ոք հույս չուներ, որ արտադրանքն այստեղ երբեւէ կնորոգվի, որովհետեւ կոմբինատը զուրկ էր հումքային պաշարներից: Այսօր պրոբլեմներ կան Ախթալայի հարստացուցիչ ֆաբրիկայում: Բայց Հայաստանի կառավարությունն արդեն ծրագրեր է մշակում այս ոլորտում տարբեր ներդնողների հետ», օրերս իր ասուլիսում նշեց առեւտրի եւ արդյունաբերության առաջին փոխնախարար Մովսես Զավարյանը: Նա հայտնեց, որ Մոսկվայում բնակվող տեղական ներդնողը (Մովսես Զավարյանը նկատի ուներ «Մանես-Վալեքս» ընկերությանը) արդեն խիզախել է 3 մլն դոլար տրամադրել եւ կառուցել մետալուրգիական վառարան, որի հզորությունը տարեկան 4-5 հազար տոննա է: Դա, իհարկե, 10 անգամ պակաս է նախկին հզորություններից, եւ վառարանն էլ բավական պարզունակ է, այն կառուցվել է տեղական ուժերով: Բայց կառավարությունն արդեն հրավիրել է այստեղ Mitsui կորպորացիայի ներկայացուցիչներին, ավելի ճշգրիտ նրանց ստորաբաժանում Montecco-ին, որը մասնագիտանում է մայնինգով: Խորհրդատվությունն իրականացնում է հայտնի ընկերությունը՝ «Արթուր Անդերսենը»: Այս ծրագրի շրջանակներում ոտքի է կանգնեցվելու նաեւ Ախթալայի ֆաբրիկան, որն էլ խտանյութ կմատակարարի Քաջարանի լեռնամետալուրգիական կոմբինատին. Այս նույն մտահոգությամբ նախարարությունը շարունակում է բանակցությունները չինական ընկերության հետ, որը մտադիր է նախնական 320 մլն դոլար հատկացնել մետալուրգիական ձեռնարկության կառուցման համար: Քաղաքական մակարդակում, փաստեց Մովսես Զավարյանը, պայմանավորվածությունը ձեռք է բերված, մնում է գործնականում ֆինանսապես առարկայացնել՝ որտեղ, ինչպես եւ որքան: Ակնկալվում է, որ մետալուրգիական հզորությունների վերածնունդը Հայաստանում իրոք կկայանա, բայց ոչ ի հաշիվ բնապահպանության: Հոկտեմբերի առաջին իսկ օրերից Ալավերդիում բնակչության լուրջ դժգոհություններ ծագեցին, որոնք առարկայացան քաղաքապետ Վախթանգ Լալայանին հրաժարական ներկայացնելու պահանջով: Քաղաքապետը նաեւ ԱԺ պատգամավոր է, եւ կառավարությունը մերժեց հրաժարականը: Առեւտրի եւ արդյունաբերության առաջին փոխնախարարը, հիմնավորելով Ալավերդիում մետալուրգիական վերածննդի հեռանկարները, շատ հպանցիկ անդրադարձավ բնապահպանական խնդիրներին՝ շեշտելով միայն, որ Ալավերդիում զտիչ սարքավորումներ տեղադրելու համար առնվազն անհրաժեշտ է 50-100 մլն դոլար: Նման գումար կառավարությունը եւ առկա ներդնողները չունեն: Նշենք նաեւ, որ տնայնագործական եղանակով կառուցված վառարանը չունի պարզագույն զտիչ համարանքներ: Արդյունքում այս տարվա առաջին եռամսյակում Ալավերդիում անցկացված բնապահպանական ստուգումները արձանագրել են պղնձի անհիդրատի թույլատրելի պարունակության կրկնակի գերազանցում, իսկ դա նշանակում է ծանր հիվանդացության դեպքերի աճ եւ շրջակա բնության անդառնալի կորուստ: Արդյունաբերության զարգացումն այլընտրանք ~~չունի հայաստանյան մարզերում, բայց~~ այլընտրանք չունի նաեւ բնապահպանությունը:

Ն. Գ.

Թալինում ջրամատակարարումը իրոք ցավոտ հարց է

«Ազգ» օրաթերթում (30-ը սեպտեմբերի) տպագրված «Թալին. Գյուղերում առանց խմելու ջրի» հոդվածում Նոր Արթիկ գյուղի օրինակով փորձ է արվել արծարծել ցավոտ մի հիմնահարց՝ կապված Թալինի ջրամատակարարման հետ: Հիմնահարցն այս, իհարկե, նոր չէ տարածքում. պարզապես ժամանակի ընթացքում բարձիթողիության մատնվելով՝ խորացել, տագնապահարույց է դարձել: Ու մարդիկ իրավացիորեն դժգոհում են, վրդովվում, թղթակցի հանդիպելիս էլ մեկիկ-մեկիկ ներկայացնում են իրենց տրտունջները: Այս անգամ Նոր Արթիկ է գործուղվել լրագրող Սիրուշ Բաղդասարյանը, ով էլ անվարան գրի է առել ու ընթերցողին հրամցրել փոքր-ինչ ողբերգական երանգներով սրտաճմլիկ մի հրապարակում: Թերեւս չարժեր տարակուսել, որ իր «փոքր հոդվածը» ուշադրության չի արժանանա:

Ինչեւէ, անդրադառնանք հոդվածի հարցադրումներին եւ ընդհանրապես թալինյան ջրամատակարարման հիմնահարցերին: Իրոք, տարածաշրջանի մի շարք բնակավայրերի՝ Ցամաքասարի, Սուսերի, Ն. Արթիկի, Զարինջայի, Հացաշենի, Արեգի, Մաստարայի, Ծաղկաշենի, Հակկոյի, Գյալթոյի, Որդիկի, Բառոժի ջրամատակարարումը («Ջինջ ակներ» ինքնահոս համակարգից) կատարվում է ընդհատումներով, երբեմն ընդմիջումներով: Պատճառը ջրաղբյուրների ելքի փոփոխությունն է՝ կապված տարվա եղանակների եւ տեղումների քանակի հետ: Բացի այդ, պակաս մեղավորություն չունի համակարգը սպասարկող անձնակազմը, որն անհրաժեշտ վերահսկողություն չի սահմանում ջրամատակարարմանը:

Խմբագրի այս պակասը լրացնելու մտահոգությամբ Արագածոտնի մարզպետ Հ. Կարապետյանը դիմել է ՀՀ քաղաքաշինության եւ տարածքային կառավարման նախարարներին՝ խնդրելով աջակցություն Արեւիկի պոմպակայանը գործարկելու հարցում:

Ցավոք, պոմպակայանը անբավարար է գործում, որը պայմանավորված է նրա տեխնիկական մաշվածությամբ, էլեկտրաէներգիայի վաս մատակարարմամբ եւ վարձավճարների թերգանձումներով:

Խնդրո առարկայի շուրջ **«Ազգի»** ընթերցողին եւ հատկապես հիշյալ գյուղերի ազգաբնակչությանը տեղեկացնենք, որ Արագածոտնի մարզպետարանը, նրա քաղաքաշինության վարչությունը ծրագրել են «Ջինջ ակներ» համակարգը լրացուցիչ սնել վայրկյանում 25 լ ջրով: Ընդ որում համակարգից սպասարկվող բոլոր գյուղերում նախագծվել է կառուցել օրական կարգավորման ջրամբարներ եւ ներհամայնքային ջրամատակարարման համակարգ՝ ջուրը արդյունավետ օգտագործելու համար:

Այս ամենով հանդերձ՝ թալինյան ջրամատակարարման կարգավորման վերաբերյալ առավել համապարփակ ծրագիր ներկայացվել է ՀՀ կառավարությանը: Համաձայն ծրագրի՝ նախատեսվում է վերակառուցել Իրինդ-Արտենիի եւ Ոսկեթասի ջրարբիացման համակարգերը, շնորհիվ որի ամբողջովին կլուծվի 11 գյուղերի ջրի խնդիրը: Բացի այդ, այս տարի պետական ներդրումներ են կատարվելու Ն. Բազմաբերդի կիսակառույց ինքնահոս համակարգը շահագործելու համար: Անհանգստացնողը է միայն Լուսակն գյուղը, որն ընդհանրապես խմելու ջուր չունի: Այս դեպքում էլ հարցը կարող է լուծվել միայն Իրինդ-Արտենի ջրատարի շահագործումից հետո՝ լրացուցիչ ջրագիծ անցկացնելով:

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆԻ
ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ

digitised by A.R.A.R.@

Այսօր Իրանում տեղի են ունենում Սահմանադիր ժողովի «Մաջլեսե խոբրեգան» (բանիմացների ժողով) երրորդ գումարման ընտրությունները, որոնց ընթացքում երկրի 28 օստաններից (մարզերից) ընտրվելու են 87 պատգամավոր: «Մաջլեսե խոբրեգանի» (ՄԽ) ընտրությունները անցկացվում են 8 տարին մեկ: Խոսելով ՄԽ-ի դերի ու նշանակության մասին, թերեւս բավական է նշել, որ երկրի սահմանադրության 107-րդ հոդվածի համաձայն, այն լիազորված է ընտրելու թիվ հզոր լծակներ, գլխավորում են դատական եւ օրենսդիր իշխանությունները, վայելում են այաթոլա Խամենեիի աջակցությունը, որի ձեռքում է կենտրոնացած երկրի ողջ իշխանության շուրջ 80 տոկոսը: Բացի այդ, պահպանողականները վճռորոշ մեծամասնություն էին կազմում եւ կկազմեն նաեւ ՄԽ-ում, քանզի նման կարեւոր օրգանում կրկին որոշիչ դեր ապահովելու նպատակով գործի դրեցին իրենց ողջ հզորությունը: Նրանք առաջին հերթին գործի դրեցին ընտրությունների կախ քաղաքական գործիչներ եւ կազմակերպություններ ուղղակի կամ անուղղակի կերպով բոյկոտել են հոկտեմբերի 23-ի ընտրությունները: Հոկտեմբերի 17-ին կրոնական ազգային 114 գործիչների ստորագրությամբ հրապարակված հայտարարության մեջ նշվում է, քանի որ վերջիններիս պահանջները ՇՆ-ի վավերիչ վերահսկողության գործառույթի վերացման, ՄԽ-ի կազմը ներկայացուցչական դարձնելու ուղղությամբ հաշվի չեն առնվել, ուստի ընտրությունների համար առկա

ԻՐԱՆ

Պահպանողականները ամրապնդում են դիրքերը

երկրի ռազմաքաղաքական առաջին դեմք հանդիսացող առաջնորդին, որը ընտրվում է ցմահ, կամ առաջնորդական խորհրդին, վերահսկում է վերջիններիս գործունեությունը, անհրաժեշտության դեպքում իրավասու է պաշտոնանկ անել առաջնորդին:

ՄԽ-ի ընտրություններին առաջադրված թեկնածուները պաշտոնապես կարող են մասնակցել ընտրարշավին ՆԳ նախարարությունում գրանցվելով, ապա «Շորայե նեգեահբանից» (Պահապան խորհուրդ, ՇՆ) «անցագիր» ստանալով: Սահմանադրության 99-րդ հոդվածի համաձայն, ՇՆ-ն վերահսկում է բոլոր ընտրությունները: 1992 թ. վերջինս օգտվելով իր լիազորություններից («Ազգ», 28 օգոստոսի 1998 թ.), մեկնաբանեց Սահմանադրության հիշյալ հոդվածը իրեն վերագրելով վավերիչ դեր, ինչը նշանակում է, որ բոլոր մակարդակի ընտրությունների թեկնածուների համապատասխանության հարցի որոշումը հանձնվում է ՇՆ-ի դատին, որի 12 անդամներից 6-ը բարձրաստիճան հոգեւորականներ են եւ նշանակվում են երկրի առաջնորդի կողմից: Իսկ քանի որ ՄԽ-ի անդամները հոգեւորականներ են լինելու, ուստի ՄԽ-ի ընտրություններին ներկայացված թեկնածությունների համապատասխանությունը որոշել են ՇՆ-ի վեց հոգեւորականները:

Իրանի իսլամական համակարգում առկա գլխավոր երեք ձախ, չափավորական եւ պահպանողական ուժերի կողմից, որոնք համապատասխանաբար կենտրոնացված են «Մաջմայե ռուհանիյունե մոբարեզ» (Մարտնչող հոգեւորականների միություն), «Իրանի կառուցողականության սպասավորներ» կուսակցության (ԻԿՍ) եւ «Ջամեյե ռուհանիյաթե մոբարեզ» (Մարտնչող հոգեւորականության հասարակություն) կազմակերպությունների շուրջ, ներկայացվել էին (35-95 տարեկան) 396 թեկնածու, որոնցից լոկ 167-ն են արժանացել ՇՆ-ի հավանությանը, այդ թվում վերջինիս 6 անդամները:

ՄԽ-ի ընտրություններով էր պատճառաբանվում վերջին մեկ տարում ձախ եւ չափավորական դաշինքի եւ պահպանողական հոսանքների միջեւ պայքարի սրումը, որը, թվում էր, թե իր բարձրակետին կհասներ ընտրարշավի ընթացքում, ինչը փաստորեն տեղի չունեցավ: Պայքար, որն ընթանում էր ուժերի հետեւյալ հարաբերակցությամբ: Դաշինքը գործնականում տնօրինում է միայն գործադիր իշխանությունը՝ նախագահ Մոհամեդ Խաթամիի գլխավորությամբ, որը երկրի զարգացման համար առաջնային է համարում քաղաքական առաջընթացը, քաղաքացիական հասարակության ստեղծումը, մամուլի, խոսքի ազատությունը, քաղաքական կուսակցությունների ձեւավորումը եւ այլն: Պահպանողականները, որոնք դեմ են հիշյալ բարեփոխումներին, տնօրինում են քաղաքական եւ տնտեսական բազմա-

հարցում իր համար որոշիչ դեր ապահոված ՇՆ-ը, որն ամբողջությամբ վերջիններիս ազդեցության տակ է գտնվում: ՇՆ-ն ՄԽ-ի ընտրություններին առաջադրված 396 թեկնածուներից վավերացրեց 167 թեկնածուի համապատասխանությունը, ընդ որում՝ մերժվեցին հիմնականում նախագահ Խաթամիի կողմնակիցները՝ ձախ եւ աջ չափավորականների ներկայացուցիչները: Իսկ հաստատված թեկնածուների ավելի քան 130-ը պահպանողականներ են, որից շուրջ կեսը՝ նախորդ գումարման ՄԽ-ի անդամներ, որի 8-ամյա գործունեությունը խիստ քննադատվում է մրցակիցների կողմից: ՇՆ-ի ակնհայտ կողմնակալ գործելակերպը զայրույթի բուռն ալիք առաջացրեց հասարակության եւ քաղաքական ընդդիմադիր շրջաններում, որոնք ի սկզբանե դեմ էին ՇՆ-ի վավերիչ վերահսկողության դերին եւ պահանջում էին դրա վերացումը, ինչի շնորհիվ ՇՆ-ին հաջողվեց կանխավ որոշել ԽՄ-ի ընտրությունների ելքը հօգուտ պահպանողականների: Հանգամանք, որը հանգեցրեց ընտրողների պասիվությանը, որն իր հերթին կարող է հարցականի տակ դնել առաջնորդի օրինականությունը: ՇՆ-ն, անտեսելով իր հասցեին արված սուր քննադատությունները, գործելակերպի դեմ ցույցերը, ինչպես նաեւ անաչառություն դրսեւորելու հորդորները, վարվեց ինչպես պահանջում էին պահպանողականների շահերը: Հոկտեմբերի 9-ին, երբ ՇՆ-ն հրապարակեց վավերացրած թեկնածուների վերջնական ցանկը՝ ի նշան բողոքի վերջինիս նման գործելակերպի, ձախ եւ չափավորական կողմնորոշմամբ հաստատված սակավաթիվ, սակայն հայտնի հոգեւորականներից ոմանք հանեցին իրենց թեկնածությունը:

Այժմ, երբ հաղթանակն ընտրություններում ապահովված է եւ մնում է միայն ապահովել դրանց օրինականության հարցը, պահպանողականները լայն քարոզարշավ սկսեցին իրենց ազդեցության տակ գտնվող ռադիոհեռուստատեսությամբ, որը մինչեւ ՇՆ-ի վավերացրած թեկնածուների ցուցակի հրապարակումը, թվում էր, թե չեզոք դիրք է գրավել ընտրությունների նկատմամբ: Սակայն բացառված չէ, որ նման բուռն քարոզչական գործունեությունը հակառակ արդյունք արձանագրի: Ավելին՝ հոկտեմբերի 9-ին այաթոլա Խամենեին անդրադառնալով ընտրություններին, խիստ կարեւորելով ընտրողների ակտիվ մասնակցությունը դրանց, ընդգծեց. «Այսօր կարեւոր չէ, երկրորդական է, թե ով կընտրվի: Առաջնայինը, կարեւորը ինքնին ընտրություններն են եւ ժողովրդի մասնակցությունն այդ ընտրություններին»: Նա միաժամանակ քաղաքական բոլոր հոսանքներին եւ խմբերին կոչ արեց ուշադրությունը կենտրոնացնել հենց հիշյալ հարցին: Այսպիսով, թերեւս նա նպատակադրված էր կանխելու վերջիններիս կողմից հավանական կտրուկ քայլերը: Այսուհանդերձ, որոշ ան-

չեն բարենպաստ պայմաններ, ընտրություններին չեն մասնակցելու: Իսկ ձախ հոսանքի գլխավոր կազմակերպությունը՝ «Մարտնչող հոգեւորականների միությունը» հայտարարել է, որ ՇՆ-ն իր գործելակերպով «զինաթափ» է արել վերջիններիս՝ մերժելով այդ կողմնորոշմամբ թեկնածուներին: Այդ պատճառով թեկնածուների ցուցակ չեն ներկայացնում, իսկ ընտրողներին հորդորում են վարվել ըստ սեփական հայեցողության: Դիրքորոշում, որը թերեւս կարելի է բնութագրել որպես ընտրությունների անուղղակի բոյկոտում: Իսկ «Ուսանողների եւ բուհական շրջանավարտների» միությունը, որը երիտասարդական խոշորագույն կազմակերպություն է Իրանում, նախագահ Խաթամիի աջակիցը, դեռեւս 1997 թ. հոկտեմբերի 21-ին կազմակերպած հանրահավաքում առաջ էր քաշել առաջնորդի սահմանափակ ժամկետով ուղղակի ընտրությունների, ՇՆ-ի՝ լիազորությունների սահմանափակման եւ ԽՄ-ի կազմի փոփոխման վերաբերյալ հարցերը: Իսկ 1998 թ. հոկտեմբերի 17-ի հանրահավաքում, խոսելով անտեսված առաջարկների մասին, ընդգծեց, որ կազմակերպությունն ընտրություններին չի մասնակցելու, քանի որ մերժվել են վերջինիս առաջադրած թեկնածուները, փաստորեն իրենք զրկվել են ընտրելու իրավունքից: Նման դիրքորոշում են որդեգրել մի շարք այլ քաղաքական խմբեր ու կազմակերպություններ: Ինչ վերաբերում է չափավորականներին՝ ԻԿՍ կուսակցության դիրքորոշմանը, ապա վերջինս թեեւ խիստ քննադատում է ՇՆ-ի գործելակերպը եւ այս առնչությամբ հանդես է եկել հայտարարությամբ, սակայն ընտրություններին մասնակցելու կոչ է անում, եւ որոշ ընտրատարածքներում, առավելապես Թեհրանում ցուցակ է ներկայացրել: Այս առնչությամբ կան կարծիքներ, որ ԻԿՍ-ի քարտուղար, Թեհրանի առկախված քաղաքապետ Ղոլամհուսեյն Քարբասչիի ակնհայտ ակտիվությունը պահպանողականների հետ գործարքի արդյունք է: Ինչպես հայտնի է, վերջինս մի քանի ամիս առաջ պահպանողականների համառ ջանքերի շնորհիվ դատապարտվել է 5 տարվա ազատազրկման եւ զրկվել է 20 տարի պետական համակարգում պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից: Այժմ Քարբասչիի գործը հանձնված է վճռաբեկ դատարան եւ վերջինս դատը շահելու ակնկալիքով է ՄԽ-ի ընտրություններում ակտիվություն ցուցաբերում:

Հոկտեմբերի 17-ի ռադիոելույթում նախագահ Խաթամին իր տեսակետները հայտնեց ՄԽ-ի ընտրությունների վերաբերյալ: Նա խիստ քննադատելով ՇՆ-ի կողմնակալ գործելակերպը, նշեց, որ երրորդ գումարման ՄԽ-ն եւս շատ քիչ բանով է տարբերվելու նախորդից: Այսուհանդերձ, նա ընտրողներին կոչ արեց ակտիվորեն մասնակցել ընտրություններին:

ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՋԱՆՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Պետդուման ընդունեց Ռուսաստան-Իրան համագործակցությունն ընդլայնելու հայտարարություն

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Պետդուման ընդունել է հայտարարություն «ՌԴ-ի եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության միջեւ համագործակցության ընդլայնման մասին»: Այդ համագործակցության նպատակն է, ասվում է փաստաթղթում, «խաղաղության եւ տարածաշրջանային անվտանգության ապահովումը, չտարածման ռեժիմի ամրապնդումը, մեր պետությունների իրավահավասար փոխհարաբերությունների հաստատումը, ինքնիշխանության հարգման եւ համաշխարհային ասպարեզում գերիշխանության եւ թելադրանքի ցանկացած ձեւ թույլ չտալու հիման վրա նրանց տնտեսական աճի համար բարենպաստ պայմանների ստեղծումը, միջազգային ահաբեկչության բոլոր ձեւերի խափանում վերացումը»: Պետդուման որպես «հակաիրավական, անընդունելի է» բնութագրում տնտեսական, գիտատեխնիկական եւ այլ բնագավառներում Ռուսաստանի եւ Իրանի փոխշահավետ համագործակցությանը երրորդ երկրների միջամտելու փորձերը: Պետդուման Ռուսաստանի կառավարությանը, ՌԴ պետական իշխանության մյուս մարմիններին, հասարակական միավորումներին հանձնարարում է աջակցել քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային բնագավառներում ռուս-իրանական կապերի զարգացմանը:

Ավարտվեցին ՆԱՏՕ-ի «Դայնեմիկ միքս-98» խոշոր զորավարժությունները

ԱՆԿԱՐԱ, 22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Թուրքիայի միջերկրածովյան ափին ավարտվեցին այս տարի ՆԱՏՕ-ի խոշորագույն «Դայնեմիկ միքս-98» զորավարժությունները: Դրանք այստեղ անցկացվել են 20 օրվա ընթացքում դաշինքի 11 անդամ երկրների 2,5 հազար զինծառայողների մասնակցությամբ: Զինավարժությունների հիմնական խնդիրն էր ՆԱՏՕ-ի արագ հակազդման ուժերի կողմից դաշինքի հարավային թեւում պայմանական «դեղին երկրի» «ագրեսիայի» դիմագրավումը: Այն կատարվել է Թուրքիայի կենտրոնական մասի Կայսերի քաղաքի շրջանում: Այնտեղ էլ անցկացվել են մարտական հրաձգությունները, եւ փորձարկվել ԱՄՆ-ի ծովային հետեւակի սպառազինությունը համալրած մարտական տեխնիկայի նոր տեսակը՝ «պաշտպանական նշանակություն ունեցող «ԼԱՎ-ԱԴ» զրահամեքենան»:

Կոսովո. ՆԱՏՕ-ի հարվածը լոկ կխորացնի ճայրահեղականությունը

Անգործունությունը սովորաբար որեւէ խնդիր չի լուծում, թեեւ գործողություններն էլ հաճախ ամեն ինչ չեն լուծում: Այս առումով Կոսովոն բացառություն չի կազմում: Ինչպես հայտնի է, Սերբիայի նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչին մինչեւ հոկտեմբերի 27-ը ժամկետ է տրված Կոսովոյում լարվածությունը մեղմացնելու համար, որից հետո ՆԱՏՕ-ի օդուժը կարող է հարվածել սերբերի ռազմական հենակետերին: Սակայն զինվորական փորձագետների կարծիքով օդուժի հարվածները որեւէ հարց չեն լուծի, եթե ցամաքում չտեղաբաշխվեն ՆԱՏՕ-ի զորքեր՝ 25-35 հազարանոց թվակազմով: Մինչդեռ Հյուսիսատլանտյան դաշինքի բոլոր մասնակիցները, այդ թվում ԱՄՆ-ը, հրաժարվում են զորքեր տեղաբաշխել Կոսովոյում:

Այս տարվա փետրվարից Սերբիան ծի Սերբիայի հայրենասիրական ուժերը համախմբելու, թերեւս նաեւ ընդդիմախոսներին թուլացնելու նպատակով:

Միեւնույն ժամանակ ՆԱՏՕ-ի օդուժի հարվածները կարող են նոր թափ հաղորդել Կոսովոյի ազատագրության բանակի տարգլուխների գործողություններին, որոնք ձգտում են հասնել Կոսովոյի անկախությանը: Այսպիսով, ՆԱՏՕ-ի միջամտությունը Հարավսլավիայում կարող է վտանգավոր հետեւանքներ [illegible] իրավիճակը, ինչպես Իրաքյան Քրդստանում: Պատահական չէ, որ Շփման խմբի անդամ վեց պետությունները՝ ԱՄՆ-ը, Ռուսաստանը, Մեծ Բրիտանիան, Ֆրանսիան, Գերմանիան եւ Իտալիան, վերջերս ավելի շատ են խոսում Կոսովոյի սահմանափակ ինքնավարության վերահաստատման մասին:

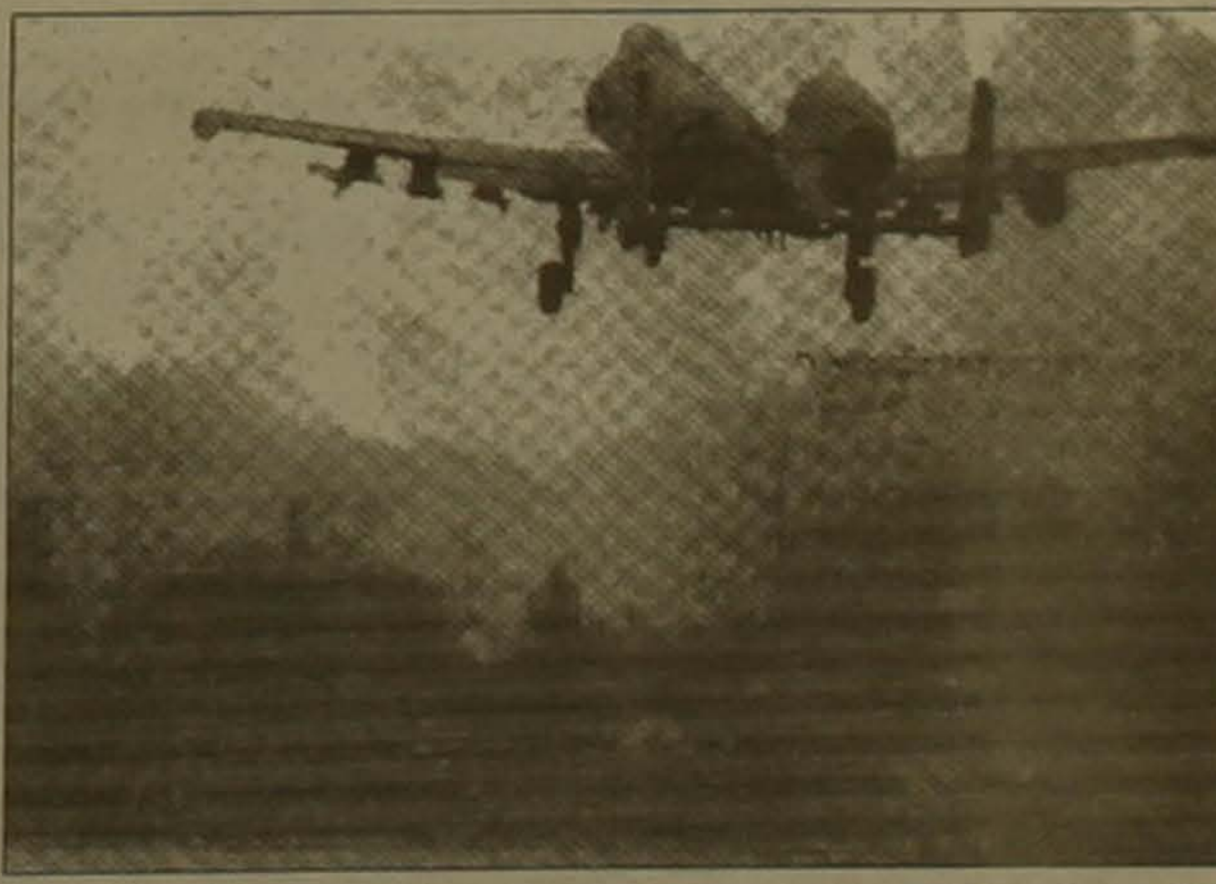

կտրուկ միջոցների է դիմել գլխավորապես ալբանացիներով բնակեցված Կոսովոյի անհնազանդ նահանգում կարգուկանոն հաստատելու համար: ՆԱՏՕ-ի օդային հարվածների դեպքում Կոսովոյի բնակիչ ալբանացիները հավանաբար առավել դաժան հալածանքների կենթարկվեն սերբերի կողմից: «Էքսպրես» հանդեսի թղթակցի կարծիքով, բռնություն կզործադրվեն նաեւ միջազգային մարդասիրական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների, ինչպես նաեւ Դեյթոնի համաձայնագրերով Բոսնիայում տեղաբաշխված խաղաղապահ ուժերի հանդեպ: Չի բացառվում, որ ՆԱՏՕ-ի հարվածի դեպքում Բալկանյան ճգնաժամն ավելի մեծ ծավալներ կստանա, տարածվելով նաեւ հարեւան Ալբանիայում: Բացի դրանից, կարող են աշխուժանալ ամեն կարգի ծայրահեղական ուժերը: Արեւմուտքի մեկնաբանների շատերի կարծիքով Հարավսլավիայի նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչը «արեւմուտքի ագրեսիան» որպես պատրվակ կօգտագործի

1974 թ. Հարավսլավիայի նախագահ Տիտոն ինքնավարություն էր շնորհել Կոսովոյին, իսկ 15 տարի անց Միլոշեւիչը վերջ էր դրել դրան:

Արեւմուտքը չի կարող անտեսել նաեւ Ռուսաստանի դիրքորոշումը: Չնայած իր ֆինանսական ներկա ծանր կացությանը, Ռուսաստանը դեռեւս միջոցներ ունի ՆԱՏՕ-ին դիմագրավելու համար: Մոսկվայում վերջերս ավելի ու ավելի հաճախակի են հնչում «սառը պատերազմին» վերադառնալու կոչերը: Ռուսաստանն սպառնում է, Սերբիային ՆԱՏՕ-ի օդուժի հարվածների դեպքում, հետաձգել ռազմավարական սպառազինությունների սահմանափակման START-2 պայմանագիրը, խզել կապերը ՆԱՏՕ-ի հետ, վերսկսել ռազմական օգնությունը Սերբիայի «եղբայրական ժողովրդին»: Այնպես որ, Սերբիային օդային հարվածներ հասցնելուց առաջ ՆԱՏՕ-ն ստիպված կլինի մի լավ ծանրութեթեւ անել իր գործողությունների հետեւանքները:

Ըստ «Էքսպրեսի»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Սիրո մասին են նրա երգերը

Վլադիլեն Բալյանի երգերի ժողովածուն

Անվանի կոմպոզիտոր Վլադիլեն Բալյանի ստեղծագործության մեջ ուրույն տեղ են գրավում էստրադային երգերը, որոնց մի մասը ծանոթ ու սիրված է, իսկ մյուսը տակավին սպասում է իր մեկնաբանին ու ունկնդրին:

Գրական լայնածիր շրջահայություն ունեցող կոմպոզիտորն իր ոգեշնչման համար մշտապես դիմում է բանաստեղծական բարձրարժեք աղբյուրների, հայ եւ այլազգի նշանավոր պոետների երկերին:

Բացառություն չեն նաեւ հանրաճանաչ կոմպոզիտորի էստրադային ժանրի ստեղծագործությունները: Ստեղծված լինելով խորհրդային էստրադային երգի ժանրի լավագույն ավանդույթներով, դրանցից առավել աչքի ընկնողներն օժտված են հայկական ազգային հնչերանգով կամ այլալեզու բնագրին համահունչ երաժշտական լեզվամտածողությամբ:

Կոմպոզիտորի 60-ամյակի առիթով Հայաստանի կոմպոզիտորների միության նախագահ Էդվարդ Միրզոյանի նախաձեռնությամբ Մոսկվայի «Սովետսկի կոմպոզիտոր» հրատարակչությունը ձեռնամուխ եղավ նրա էստրադային երգերի ժողովածուի հրատարակմանը: Սակայն, երկրում վրա հասած հայտնի ճգնաժամային վիճակի պատճառով, տպագրությունը հապաղեց մի քանի տարով:

Եվ ահա վերջերս Մոսկվայի «Կոմպոզիտոր» հրատարակչական միավորումը լույս է ընծայել Վլադիլեն Բալյանի «Սիրո մասին են իմ երգերը» ժողովածուն:

Արդյոք կարիք կա՞ հիշեցնելու ընթերցողին, որ քառասուն տարուց ավելի է անցել այն օրվանից, երբ Վլադիլեն Բալյանը գրեց Հայաստանում եւ սփյուռքում իրեն լայն ճանաչում բերած «Սեւ գաղտնի թող մնա» երգը Հովհաննես Շիրազի խոսքերով: Երգ, որ հեղինակին համաժողովրդական ճանաչում պարգեւելուց զատ, ձեռք բերեց ժողովրդական ստեղծագործության համբավ: Երգ, որի քառասնամյա հոբելյանը նշվեց թե մեր, թե արտերկրի մամուլում եւ բեմերում: Երգ, որի ստեղծման պահից այսօր հնչում է աշխարհի բազում ծագերում:

Այս երգի կապակցությամբ ժամանակին Հովհաննես Շիրազը ասել է. «Որպեսզի երգը ապրի եւ թեւածի աշխարհով մեկ, պիտի ունենա երկու թեւեր. մեկը՝ բանաստեղծական խոսքը, մյուսը երաժշտությունը, մեղեդին: Վլադիլեն Բալյանի իմ բանաստեղծությամբ գրված «Սեւ գաղտնի թող մնա» երգը հենց այդպիսին է»:

«Սիրո մասին են իմ երգերը» ժողովածուում ամփոփված են 15 էստրադային նմուշներ, որոնց գերիշխող մասը տեղ է գտել հայտնի կատարողներ Ռաիսա Մկրտչյանի, Ռուբեն Մաթեւոսյանի, Ռուսաստանի Դաշնության Ալեքսանդր Ալեքսանդրովի անվան անսամբլի երգացանկում:

«Վլադիլեն Բալյանը հիանալի է զգում ազգային երաժշտության առանձնահատկությունները», գրել է «Սիրո մասին են իմ երգերը» ժողովածուի նախաբանում ժողովրդական արտիստ, կոմպոզիտոր Էդգար Հովհաննիսյանը: Ակնառու է, որ կոմպոզիտորի բարձր պրոֆեսիոնալ հատկությունը հատուկ է ոչ միայն հայկական ազգային երաժշտական ոլորտին պատկանող իր ստեղծագործություններին: Պարզունակ ոճանմանակումը սպառնում է բոլոր նրանց, ովքեր համարձակվում են երաժշտական ստեղծագործություն երկնել ոչ հարազատ ազգային լեզվամտածողության ծիրում: Վտանգ, որն, անտարակուսելիորեն, չի սպառնում իսկական վարպետին:

Այդպիսին են Ս. Գորբունովի «Կապույտ մարտ», «Գրիր, սիրելիս», Վալենտինա Սաակովա-Նեյոլովայի «Երգում եմ սիրելով», Սերգեյ Օստրովոյի «Այգաբացին», Մ. Սինգաեւսկու «Դու» բանաստեղծություններով ստեղծված Վլադիլեն Բալյանի երգերը, որոնք տեղ են գտել սույն հատորում:

Ժողովածուի լավագույն նմուշներից է ուկրաինական պոեզիայի մեծանուն ներկայացուցիչ, բանաստեղծուհի Լեսյա Ուկրաինկայի «Այրվում է իմ սիրտը» հայտնի բանաստեղծությամբ ոգեշնչված երգը:

Ժողովածուում զետեղված ուկրաինացի ժամանակակից ճանաչված բանաստեղծ Միկոլա Նագնիբեդայի խոսքերով «Իսկ նամակները դեռ գալիս են» երգ-պատումը մի օր դրվեց Ռուսաստանի Դաշնության Ալեքսանդր Ալեքսանդրովի անվան անսամբլի գեղարվեստական խորհրդի դատին: «Անսպառ է հայրենասիրության, պատերազմի թեման: Շատերն են երգեր գրում, բերում մեզ, բայց այս ստեղծագործության երաժշտական-պատկերային արտահայտչականությունը բացառիկ է, այն կհարստացնի մեր կատարողացանկը» եղավ աշխարհի ծագերում հռչակված զինվորական ինքնատիպ համույթի գեղարվեստական խորհրդի պատասխանը:

Նշենք նաեւ, երգը, որ զետեղված է ժողովածուում, օժտված է կոմպոզիտորի կողմից ընծայագրով. «Պատերազմից չվերադարձած իմ ընկերներին»:

Դիմելով ռուսական ժամանակակից պոեզիային, Վլադիլեն Բալյանը չէր կարող շրջանցել Եվգենի Եվտուշենկոյի անունը: Կոմպոզիտորի էստրադային լավագույն երգերը՝ «Ցանկությունը» եւ «Viva, Տանյան», նրա բանաստեղծություններով ոգեշնչված հատորի ակնառու նմուշներից են:

«Սիրո մասին են իմ երգերը» ժողովածուում զետեղված են նաեւ Վլադիլեն Բալյանի էստրադային երգերը, գրված Գեղամ Սարյանի եւ Վահան Հարությունյանի խոսքերով: Դրանցից հատկապես արժանահիշատակ է «Դու, միայն դու» երգը (խոսք Վ. Հարությունյանի), որն իր գեղարվեստական բարձր նկարագրով ուրույն տեղ ունի կոմպոզիտորի տվյալ ժանրի ստեղծագործության մեջ:

«Բազմազան է Վլադիլեն Բալյանի ստեղծագործությունը, սակայն նրա առանցքն անշուշտ երգն է: Կոմպոզիտորի մեղեդիները անկեղծ ու քնարական, համակված են խոր զգացմունքայնությամբ եւ խոսում են ժողովրդի հետ», գրել է Էդգար Հովհաննիսյանը:

Վլադիլեն Բալյանի էստրադային երգերի հիշատակյալ ժողովածուն այս բնորոշման հիանալի ապացույցն է:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Իմացությունից մոլորված...

Վահրամ Թաթիկյանը որակաստեղծ արարած է: Տարիներ շարունակ նա հետազոտող է ուրբանիզացված մարդկության նեոնյան արահետների: Որոշ պարագաներում նա կարող է ընկալվել որպես քանակապաշտ ստեղծագործող: Սակայն Վահրամ Թաթիկյանը գործնական իրականության մեջ անչափ հեռու է պահածոյաստեղծ հարահոսից: ֆիլմ, Սուքիաս Թորոսյանը՝ նկարների շարք, Վահրամ Թաթիկյանը՝ երգեր կամ առանձին բանաստեղծություններ: Լույս է տեսել նրա «Տաղարան» գիրքը... 1998-ին թվով երրորդ ժողովածուն: Ասում են երջանիկ մարդ ես, Վահրամ Թաթիկյան: Պատասխանում է, թե նայած ո՞ր դիտանկյան տակ ես նայում... այսքան աշխատանք եւ սերն-

Ստեղծագործական առումով նա գործող հրաբուխ է, որը արտավիժում է թե հեղուկ մագմա (լավա՝ ի դեմ «լվալ» բառից), թե հրակարծր (պիրոկլաստիկ) զանգված, հրաբխային եւ ստեղծագործական ռումբեր եւ թե ֆումարոլային գազեր: Այս ծնունդները եւ վիժվածները Վահրամ Թաթիկյանը ձեւակերպում է կիթառի լարերի խաղով եւ մատուցում իր ունկնդրին:

Երգահանն այսօր հիվանդ է, նա տառապում է երեւանյան հիվանդությամբ, սակայն ոչ ստամոքս-աղիքային, այլ հոգեբանական: Քաղաքը կործանվում է, ավանդույթները վերանում են եւ մնում եւ պահպանվում է սոսկ բնազդապաշտ եւ նյութամոլ մի զանգված:

Այժմյան ամեն մի ստեղծագործող ունի իր ռեքվիեմը՝ երեւանյան վախճաներգը: Վիգեն Չալդրանյանը ունի դի անապատը ողողող այսքան քրտինք: Չգիտեմ... Իսկական ստեղծագործողը մարգարե է: 1970-ին Վահրամ Թաթիկյանը գրել է.

«Գուցե խառնվեմ ես էլ վարում ապրող մարդկանց,
Քմահաճույքով քամահրական երջանիկ խենթի,
Որոնք անապատներից էլ կարող են կորզել, բյուր գանձ,
Սեւ արյունը հանել իբր նավթ, ու գազը հառաչը փիրուզե...»:

Նրա հին երգերը արդի հնչեղություն ունեն, քանզի երգը, եթե միայն իսկական է՝ միշտ էլ թարմ է... Վահրամ Թաթիկյանը նախատեսում է այս տարվա նոյեմբերին իրականացնել մի համերգ, որպես կործանվելիք քաղաքին ներկայացվող կոնտակտային նախավերջին տուրք:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

Պետական հովանավորություն՝ գրադարաններին

Հայը միշտ էլ սիրել է գիրքն ու գրականությունը:

Պատահական չէ, որ վերջին երկու-երեք տարիներին ընթերցողների թիվը մասսայական գրադարաններում զգալիորեն աճել է: Եթե 1997 թ. առաջին կիսամյակում Ավ. Իսահակյանի անվան գրադարանում ընթերցողների թիվը եղել է 13 հազար մարդ, 1998 թ. նույն ժամանակաշրջանում հասել է 18 հազարի:

Իսահակյանի անվան հանրաճանաչ գրադարանը ժամանակին 49 մասնաճյուղ ուներ քաղաքի տարբեր վայրերում: Այսօր ընդամենը 8 գրադարան կա այդ համակարգում: Մի քանիսն էլ տրվել են համայնքներին, հավանաբար այն պատճառով, որպեսզի պետական հովանավորությունից դուրս գան: Համայնքներն էլ, սակայն, ինչպես հարկն է չեն կարողանում նրանց աշխատանքը ղեկավարել՝ գրադարանային գործի մասնագետներ, մեթոդական համապատասխան կենտրոն չունենալու պատճառով: Պատահական չէ, որ այդ գրադարանների աշխատողները հաճախակի դիմում են իրենց նախկին մայր կենտրոն, օգնություն խնդրում նրանցից՝ իրենց աշխատանքներում տեղ գտած թերությունները վերացնելու եւ գրադարանային գործը պատշաճ բարձրության վրա դնելու համար:

Իսահակյանի անվան գրադարանի մասնաճյուղ հանդիսացող մի շարք գրադարաններ էլ ինչ-ինչ պատճառներով փակվել են՝ մարդկանց զրկելով ընթերցելու հնարավորություններից: Սախարովի անվան հրապարակում գտնվող N 20 գրադարանը փակվեց, շենքը տրվեց «Շամիրամ» կանանց միությանը: Կոշիկի տան (նախկին) մոտ գտնվող N 4 գրադարանի հետքը չի երեւում: Խանջյան փողոցում գտնվող մանկական գրադարանը փակվել է, ընթերցողների բազմաթիվ բողոքները ոչ ոք հաշվի չառավ: Սարի թաղի N 6 մասսայական գրադարանը չի գործում «վերանորոգման» պատճառով:

Օրինակները շատ են: Մի բան պարզ է, որ այդ գրադարաններից օգտվող քաղաքացիները զրկվել են ընթերցելու հաճույքից: Տարրական պայմաններից զուրկ է կենտրոնական գրադարանի մասնաճյուղ թիվ 33 գրադարանը, որն ունի շուրջ 70 հազար կտոր գրականություն: Գրադարանը զուրկ է ընթերցասրահից: Այդ գրադարանից օգտվում են Կիեւյան փողոցի բնակիչները թիվ 63, 83 դպրոցների աշակերտները եւ ուրիշներ:

Տարիներ շարունակ մասսայական գրադարանները համալրվում էին այն բոլոր գրքերով, ինչ լույս էր տեսնում Հայաստանի տպարաններում: Այսօր գրադարանները զրկվել են այդ հնարավորությունից: Նրանց երբեմն օգնում են հովանավորները՝ իրենց նվիրատվություններով:

Անցյալ տարի կենտրոնական գրադարանը ԱՄՆ-ի մի հայ բարերարից հսկայական քանակությամբ անգլերեն լեզվով գրականություն ստացավ, որը բաժանվեց Հայաստանով մեկ՝ դպրոցներին, գրադարաններին, մանկապարտեզներին: Զարմանալի է, որ մասսայական գրադարանները, ֆինանսներ չունենալու պատճառով, օրվա թերթեր ու ամսագրեր չեն ստանում:

Միայն քաղաքային գրադարանն է 5 անուն թերթ ստանում, այն էլ խմբագրությունների նվիրատվությամբ: Մեր կարծիքով բոլոր թերթերի խմբագրություններն էլ գրադարաններին սիրով իրենց թերթերի մեկական օրինակներ կնվիրեն, մանավանդ որ դրանց թիվը այսօր խիստ նվազել է: Կազմակերպող, հոգատար ձեռք է պետք, որպեսզի բոլոր մասսայական գրադարանները թերթեր ստանան:

ԿԱՐԼԵՆ ՄԱՆԱՍՅԱՆ

Վաթսունամյա կրթօջախի երկրորդ «ծնունդը»

Անչափ հրճվանքով կկամենանք տեղեկացնել, որ օրերս իր երկրորդ ծնունդը նշեց Գյումրիի «Արցախ» թաղամասի 60 տարվա կենսագրություն ունեցող միակ կրթօջախը: Երկրաշարժից վթարված թիվ 5 դպրոցի շենքը տարիներ առաջ քանդվել էր, տարածքը՝ հերոսաբար պաշտպանվել ու պահպանվել «տնակային ներխուժումներից»: Եվ ահա, 1996-ի հոկտեմբերից այս կրթօջախը կառուցելու առաքելությունը ստանձնեցին մեր՝ Լոս Անջելեսի Հայ կրթական հիմնարկության պատասխանատուները: Այսօր արդեն վեր հառնած, շքեղ ու հարմարավետ, մեծ ճաշակով կահավորված կառույցի հիմնական ֆինանսական պարտավորությունը ստանձնել են տեր եւ տիկին Րաֆֆի եւ Սալի Թուֆենկյանները:

...Հոկտեմբերի 17-ի աշնանային տաք ու արեւոտ օրը կայացավ կրթօջախի բացման հանդիսությունը: Դպրոցականների, ծնողների, մանկավարժների եւ թաղի բնակիչների հոծ բազմությանն էին միացել հարյուրից ավելի հյուրեր Լոս Անջելեսի Հայ կրթական հիմնարկությունից, Ջավախքից, Երեւանից, Արցախից, Լոռու մարզից: Ներկա էին ՀՀ նախագահի տիկին Բելլա Քոչարյանը, Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպան Մայքլ Լեմոնը, նախագահի խորհրդական Վահան Հովհաննիսյանը, կրթության եւ գիտության նախարար Լեւոն Մկրտչյանը, Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանը, Րաֆֆի Հովհաննիսյանը, [illegible] նախկին շրջանավարտներ, [illegible] Կարլեն Ադամյանը եւ [illegible] Դարբինյանը, ակադեմիկոս [illegible], Մայր աթոռի դիվանապետ Ներսես արք. Պոզապալյանը, Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ Մարտիրոսյանը եւ այլ հյուրեր:

«Այսօր պատմական օր է, մեծ տոն բոլորիս համար, ասաց ՀԿՀ խորհրդի անդամ, ճարտարապետ Հրանտ Տեր-Սարգսյանը: 98-ի հոկտեմբերի 17-ից վերջ դրվեց աղետահար Գյումրիի «Արցախ» թաղամասի հարյուրավոր մանուկների, մանկավարժների մեկ տասնամյակ ձգված «տնակ-դպրոց» կոչվող տառապանքին: Այս կարեւոր, ազգօգուտ գործը իրականություն դարձավ հայրենի կառավարության, ի դեմս Շիրակի մարզպետարանի, հոգատար աջակցության շնորհիվ: Վստահ եմ, որ մեր հիմնարկության եւ մարզային իշխանությունների համագործակցությունը կշարունակվի, նոր պտուղներ կտա...

Մենք վաղուց էինք ուզում գործ կատարել Հայաստանում, բայց մինչեւ վերջերս վստահության խնդիրը կար, ինչն այսօր այլեւս չկա: Այսօր մենք համոզված ենք, որ հետագա բոլոր համատեղ գործերը պիտի հաջողվեն:

Անչափ հուզված էր դպրոցի անվանատեր, վաղամեռիկ Ռիչարդ Թուֆենկյանի հայրը. «...Այս կրթարանը հարազատ օջախ է մեզ համար: Կերազեմ, որ բոլոր աշակերտներն իմ զավակի պես լավ սովորեն եւ ազնիվ հայ մեծանան: Այսօր լրիվ փարատվեցին մեր բոլոր կասկածները. Շիրակի մարզում վերականգնման գումարները ծառայում են կոնկրետ նպատակներին: Շնորհակալություն շինարարներին, մարզի եւ քաղաքի ղեկավարներին՝ ամենայն աջակցության, սովորական օրը, այս միջոցառումը անչափ հաճելի տոնի վերածելու համար: Համոզված եմ, որ ընթացքի մեջ է կրթօջախի մարզադահլիճի շինարարությունը, այն շուտ կմտնի եկող տարի: Ի դեմ մեզ ուրախացրեց, որ այս տարի Շիրակի մարզում կատարվում է երկու տասնյակից ավելի դպրոցների շինարարություն, իսկ 1999-ին կսկսվի եւս մի շարք կրթօջախների կառուցումը, այդ թվում սփյուռքահայ բարերարների ֆինանսական միջոցներով: Մենք հույս ունենք, որ 2001 թվականին արդեն աղետի գոտի համարվող Շիրակի մարզում եւ հատկապես Գյումրիում շինարարության ցավոտ հիմնահարցը լուծված կլինի»:

Ասված մեզ հետ:

ՍԻՍԱ ԹՈՒՖԵՆՋՅԱՆ
ՎԱՀԻԿ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

Առաջին շրջանի խաղերն ավարտվեցին

Երրորդ տուրի խաղերով ավարտվեց եվրոպական երկրների Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցումների առաջին շրջանը։

Առաջին խմբում միանձնյա առաջատար դարձավ հունական «Օլիմպիակոսը», որը նվազագույն հաշվով պարտության մատնեց երբեմնի ահեղ «Այաքսին»։ Իր մրցաշարային վիճակը շտկեց «Պորտուն» 3 անպատասխան գոլ խփելով «Կրոատիայի» դարպասը։ Այս խաղում աչքի ընկան Զապովիչը (նա 2 գոլի հեղինակ դարձավ) եւ Կորիլան։

«Ռոզենբորգ»-«Գալաթասարայ» խաղի հերոսը դարձավ նորվեգացի Սիգուրդ Ռուշֆելդը։ Նա երեք գնդակ ուղարկեց մրցակցի դարպասը, իսկ նրա թիմն այժմ գլխավորում է երկրորդ խմբի աղյուսակը։ Տուրի միակ խաղը, որտեղ դարպասներն անառիկ մնացին, կայացավ Բիլբաոյում։ Այստեղ «Ատլետիկն» ու իտալական «Յուվենտուսը» իրարից բաժանվեցին մեկական միավորով։ Այս երկու թիմերն էլ եզրափակում են աղյուսակը։

Շատ արդյունավետ ստացվեց երրորդ խմբի «Ռեալ»-«Շտուրմ» խաղը։ Իսպանացիները մրցաշարի առաջին հանդիպումն անցկացրել էին Սեւիլիայում, քանի որ Մադրիդի «Սանտյագո Բեռնաբեու» մարզադաշտը ՈւԵՖԱ-ն մեկ խաղով որակազրկել էր։ Եվ ահա «Ռեալը» մրցակիցներին կրկին իր հարազատ խաղադաշտում ընդունեց։ Հյուրերը համարձակ սկսեցին խաղը, եւ 8-րդ րոպեին նրանց ավագ Իվիցա Վաստիչը մոտ տարածությունից գրավեց «Ռեալի» դարպասը։ Սակայն դա Գրացի ֆուտբոլիստների վերջին հաջողությունը եղավ։ Իսպանական թիմի ֆուտբոլիստներն այնուհետեւ վեց գոլ խփեցին «Շտուրմին»։ Աչքի ընկան բրազիլացի Սավիոն (13-րդ եւ 90-րդ րոպեներին), խորվաթ Ռոբերտ Յառնին (61 եւ 69), Ռաուլը (22)։ Մի գնդակ էլ իր դարպասն ուղարկեց Ռանկո Պոպովիչը (67)։

Այս խմբի մյուս՝ Միլանում անցկացված խաղը հաղթանակ բերեց տանտերերին՝ «Ինտերի» ֆուտբոլիստներին։ Թվում էր, թե նրանց համար դժվար կլինի, քանի որ Իտալիայի առաջնության վերջին տուրում Հռոմի «Լացիոյից» 3-5 հաշվով կրած պարտությունից հետո գլխավոր մարզիչ Լուիջի Սիմոնին մի քանի խաղացողների որոշել էր փոխարինել։ Սակայն «Ինտերը» կրկին բարձրակարգ թիմի համարումը հաստատեց՝ 2-1 հաշվով հաղթելով Մոսկվայի «Սպարտակին»։ Առաջին րոպեներին ռուսներն ավելի շատ էին հարձակվում, եւ «Ինտերի» դարպասապահ Ջանլուկա Պալյուկան դժվարությամբ, ետ մղեց Անդրեյ Տիխոնովի եւ Վասիլի Բարանովի հեռվից կատարած հարվածները։ Սակայն իտալացիներն այնուհետեւ տիրեցին նախաձեռնությանը։ 32-րդ րոպեին, տուգանայինի խաղարկումից հետո, Նիկոլո Վենտոլայի շեշտակի հարվածից հետո գնդակը հայտնվեց «Սպարտակի» դարպասում։ 59-րդ րոպեին «Ինտերը» նոր հաջողության հասավ։ Ամբողջ խաղը լավ անցկացրած դարպասապահ Ալեքսանդր Ֆիլիմոնովը սխալվեց, եւ բրազիլացի Ռոնալդոն հաշիվը դարձրեց 2-0։ 6 րոպե անց «Սպարտակի» ավագ Իլյա Ցիմբալարը, ստանալով Անդրեյ Տիխոնովի ձախ եզրից կատարած փոխանցումը, գլխի հարվածով կրճատեց հաշվի տարբերությունը։ Ավելին անել սպարտակցիներին չհաջողվեց։ Այժմ 3-րդ խմբի մրցաշարում եռիշխանություն է։

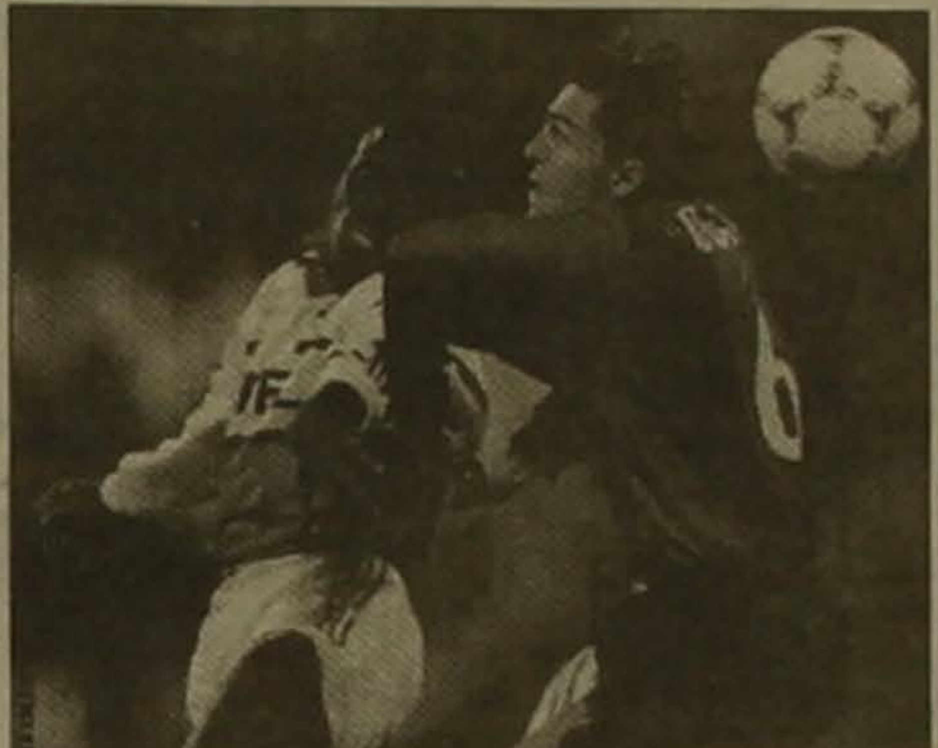

Գնդակի համար պայքարում են Կաֆուրը («Բավարիա») եւ Օսկարը («Բարսելոն»)։

Չորրորդ խմբում, որը «մահվան խումբ» են անվանում, երեք ուժեղագույն թիմեր հավասար հնարավորություններ ունեն եզրափակիչ փուլի ուղեգիր նվաճելու։ Անգլիական «Մանչեսթր Յունայթեդը» մրցակցի դաշտում ջախջախիչ 6-2 հաշվով պարտության մատնեց «Բրոնդբյուին» եւ այժմ գլխավորում է աղյուսակը։

Գերմանական բունդեսլիգայի առաջատար «Բավարիան» համառ պայքարում առավելության հասավ իսպանական «Բարսելոնի» նկատմամբ։ Միակ գոլը խփեց Ստեֆան Էֆենբերգը։

Վերագտնում է իր լավագույն մարզավիճակը Կիեւի «Դինամոն»։ Հինգերորդ խմբի մրցաշարում հանդիպելով Լոնդոնի «Արսենալի» հետ, ուկրաինացիները զգալի առավելություն ունեին։ Նրանք մի քանի անգամ կարող էին գոլ խփել, սակայն դիպուկությունը փրկեց «Արսենալի» դարպասապահ Դեւիդ Սիմենը։ Երկրորդ խաղակեսում կիեւցի Անդրեյ Շեւչենկոն գրավեց մրցակիցների դարպասը, սակայն լեհ մրցավար Ռիշարդ Վոյցեկը այն չհաշվեց՝ արձանագրելով «խաղից դուրս վիճակ»։

Շուտով, 74-րդ րոպեին, անգլիացիներն օգտագործեցին գոլ խփելու իրենց միակ հնարավորությունը։ Ստանալով Լի Դիքսոնի փոխանցումը՝ հոլանդացի Դենիս Բերգկամպը մոտ տարածությունից բացեց հաշիվը։ Քիչ հետո կարող էր երկրորդ գոլը խփել «Արսենալում» հանդես եկող մյուս հոլանդացին՝ Մարկ Օվերմարսը, բայց դինամոյականների պաշտպան Օլեգ Լուժնին գնդակը ետ մղեց դարպասի գծի վրայից։ Կիեւցիներին ի վերջո հաջողվեց հավասարեցնել հաշիվը։ Խաղի վերջին վայրկյաններին Սերգեյ Ռեբրովը կարողացավ գրավել «Արսենալի» դարպասը։

Այս խմբի մյուս խաղում «Լանսը» նվազագույն հաշվով առավելության հասավ «Պանաթինաիկոսի» նկատմամբ։

Տուրի ամենախոշոր անակնկալը գրանցվեց վեցերորդ խմբում։ Հելսինկիում տեղի ՀԻԿ-ը 2 անպատասխան գնդակ ուղարկեց հանրահայտ «Բենֆիկայի» դարպասը։ Հիշեցնենք, որ Չեմպիոնների լիգայի նախնական խաղերում ՀԻԿ-ը պայքարից դուրս էր թողել մեր «Երեւան» թիմին։

Համառ պայքարում ընթացավ «Էյնդհովեն»-«Կայզերսլաուտերն» հանդիպումը։ Խաղի հաշիվը բացեցին Գերմանիայի չեմպիոնները։ Դրանից հետո ռուս լեգեոնական Դմիտրի Խոխլովը երկրորդ խաղակեսի միջնամասում հավասարեցրեց այն, սակայն շուտով հյուրերը Յուրգեն Ռեշեի հարվածից հետո առաջ անցան ու մինչեւ խաղավերջ բաց չթողեցին հաղթանակը։

Չեմպիոնների լիգայի հաջորդ չորրորդ տուրի խաղերը կանցկացվեն նոյեմբերի 4-ին։

Ռ. Ա.

Առաջին խումբ

Օլիմպիակոս (Հունաստան)-Այաքս (Հոլանդիա)՝ 1-0, Պորտու (Պորտուգալիա)-Կրոատիա (Խորվաթիա)՝ 3-0։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Օլիմպ.	3	2	1	0	5-2	7
2. Պորտու	3	1	1	1	6-4	4
3. Այաքս	3	1	1	1	2-2	4
4. Կրոացիա	3	0	1	2	0-5	1

Երկրորդ խումբ

Ատլետիկ (Իսպանիա)-Յուվենտուս (Իտալիա)՝ 0-0, Ռոզենբորգ (Նորվեգիա)-Գալաթասարայ (Թուրքիա)՝ 3-0։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ռոզենբ.	3	1	2	0	5-2	5
2. Գալաթասա.	3	1	1	1	4-6	4
3. Յուվենտուս	3	0	3	0	3-3	3
4. Ատլետիկ	3	0	2	1	2-3	2

Երրորդ խումբ

Ինտեր (Իտալիա)-Սպարտակ (Ռուսաստան)՝ 2-1, Ռեալ (Իսպանիա)-Շտուրմ (Ավստրիա)՝ 6-1։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ռեալ	3	2	0	1	9-3	6
2. Սպարտակ	3	2	0	1	5-3	6
3. Ինտեր	3	2	0	1	3-3	6
4. Շտուրմ	3	0	0	3	1-9	0

Չորրորդ խումբ

Բավարիա (Գերմանիա)-Բարսելոն (Իսպանիա)՝ 1-0, Բրոնդբյու (Դանիա)-Մանչեսթր Յունայթեդ (Անգլիա)՝ 2-6։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Մանչեսթր	3	1	2	0	11-7	5
2. Բարսելոն	3	1	1	1	5-4	4
3. Բավարիա	3	1	1	1	4-4	4
4. Բրոնդբյու	3	1	0	2	4-9	3

Հինգերորդ խումբ

Արսենալ (Անգլիա)-Դինամո (Ուկրաինա)՝ 1-1, Լանս (Ֆրանսիա)-Պանաթինաիկոս (Հունաստան)՝ 1-0։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արսենալ	3	1	2	0	4-3	5
2. Լանս	3	1	2	0	3-2	5
3. Պանաթին.	3	1	0	2	3-4	3
4. Դինամո	3	0	2	1	3-4	2

Վեցերորդ խումբ

Էյնդհովեն (Հոլանդիա)-Կայզերսլաուտերն (Գերմանիա)՝ 1-2, ՀԻԿ (Ֆինլանդիա)-Բենֆիկա (Պորտուգալիա)՝ 2-0։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Կայզերսլ.	3	2	1	0	3-1	7
2. ՀԻԿ	3	1	1	1	3-2	4
3. Էյնդհովեն	3	1	0	2	4-5	3
4. Բենֆիկա	3	1	0	2	2-4	3

ԹԵՆԻՍ

Երեք մրցաշար

Շարունակվում են թենիսի խոշոր մրցաշարերը։

Մոսկվայում անցկացվող «Կրեմլի գավաթի» խաղարկության կանանց մրցաշարում անակնկալները շարունակվում են։ Խորվաթուհի Իվա Մայոլիից հետո պայքարից դուրս մնաց նաեւ Ռուսաստանի թենիսիստուհիների առաջատար Աննա Կուռնիկովան։ Հանդիպելով իտալուհի Սիլվիա Ֆարինայի հետ՝ Կուռնիկովան իր հնարավորություններից բավականին ցածր հանդես եկավ։ Նա շատ սխալներ թույլ տվեց ու պարտություն կրեց 6-7, 6-4, 1-6 հաշվով։ Երկու ուժեղ թենիսիստուհիների՝ Մերի Պիրսի (Ֆրանսիա) եւ Այի Սուգիյամայի (Ճապոնիա) հանդիպումը 5-7, 6-2, 6-4 հաշվով հաջողություն բերեց ֆրանսուհուն։ Հաջորդ շրջան դուրս եկավ նաեւ ամերիկուհի Չանդա Ռուբինը, որը պարտության մատնեց Իրինա Սպիռլյային (Ռումինիա)։ Պայքարը շարունակում են նաեւ Վենուս Ուիլյամսը, Մոնիկա Սելեշը (ԱՄՆ), Կոնչիտա Մարտինեսը (Իսպանիա), Նատալյա Զվերեւան (Բելառուս)։

Չեխիայի Օստրավա քաղաքում անցկացվող մրցումների երկրորդ շրջանում անհաջողության մատնվեց երիտասարդ Մարատ Սաֆինը (Ռուսաստան)։ Հավասար խաղում նրան 7-6, 7-6 հաշվով պարտության մատնեց Նիկլաս Կուլտին։ Ընդհանրապես, շվեդ թենիսիստները հաջող են հանդես գալիս։ Նրանցից Թոմաս Յոհանսոնը հաղթեց չեխ Բոգդան Ուլիհրախին (7-6, 2-6, 6-4), իսկ Թոմաս Յոհանսոնը տանտերերից մեկ այլ խաղացողի՝ Յան Նովակին (6-4, 7-5)։

Հաջորդ շրջան են դուրս եկել նաեւ Անդրե Աղասին (ԱՄՆ), Կարոլ Կուչերան (Սլովակիա), Անդրեյ Մեդվեդեւը (Ուկրաինա)։

Ամերիկացի Փիթ Սամփրասը, ինչպես երեւում է, մտադիր է 6-րդ անգամ անընդմեջ տարին ավարտել աշխարհի լավագույն թենիսիստների ցուցակը գլխավորողի դերում։ Նա հաղթող է մեկնարկել Լիոնի գավաթի խաղարկությունում։ Ի դեպ, Սամփրասը Ֆրանսիայի այս քաղաքում անցկացվող մրցաշարի հետ կապված շատ հաճելի հիշողություններ ունի։ Նա երեք անգամ հաղթել է այստեղ, ճիշտ է, վերջին անգամ դա եղել է 5 տարի առաջ՝ 1993 թվականին։ Այս տարվա խաղարկության առաջին հանդիպման ժամանակ նա պարտության մատնեց իր հայրենակից Թոդ Մարտինին (6-4, 1-6, 6-4)։

Չիլիացի Մարսելո Ռիոսը, որը վերջերս հայտարարեց, թե մտադիր է աշխարհի լավագույն թենիսիստը դառնալ, վստահորեն հաղթեց ամերիկացի Ջեֆ Տարանգոյին (6-3, 6-3)։

Մրցաշարը հաջող սկսեց աշխարհի ուժեղագույն թենիսիստներից մեկը եւս՝ ավստրալիացի Պատրիկ Ռաֆթերը, որը հաղթանակ տարավ մարոկկացի Հիշամ Արազիի նկատմամբ։

ՍԿԱՆԴԱԼ

Տոմբային դատարան են հրավիրում

Օլիմպիական խաղերում երեք ոսկե մեդալ նվաճած լեռնադահուկորդ Ալբերտո Տոմբան կրկին ուշադրության կենտրոնում է։ Վերջերս 32-ամյա իտալացին հայտարարել էր մարզական կարիերային հրաժեշտ տալու իր որոշման մասին։ Հիմա իր մասնակցությամբ հեռուստատեսային ֆիլմում, որը գովազդարշավի բաղկացուցիչն է, հանրահայտ մարզիկը հասարակայնությանը կոչ է անում ավելի ակտիվորեն պայքարել սպորտում դոպինգ օգտագործելու դեմ։

Հայտնի դարձավ, որ երեկ դատարանը ծանուցագիր է ուղարկել Տոմբային, հայտնելով, որ մեկ ամիս հետո նրան մեղադրանք է ներկայացվելու՝ իր եկամուտները իշխանություններից թաքցնելու համար։ Նշվում է նաեւ թաքցրածի չափը՝ 14 մլն ամերիկյան դոլար։ Լեռնադահուկորդին եւ նրա հորը՝ Ֆրանկո Տոմբային մինչեւ 5 տարի ազատազրկում եւ խոշոր չափերի տարբեր տուգանքներ են սպառնում։ Այժմ շատերին հետաքրքրում է, թե մեղադրանքները հաստատվելու դեպքում ինչպես է պատժից խուսափելու Տոմբան, այդ հանրահայտ մարզիկն ու սկանդալիստը։

Աշխարհի ուժեղագույն լեռնադահուկորդուհիներից մեկը՝ օլիմպիական ե- [illegible] Նուհի Կատյա Զայցինգերը, ամենայն հավանականությամբ, հանդես չի գա առաջիկա մրցաշրջանի Աշխարհի գավաթի խաղարկության մրցումներում։ Պատճառը ծնկի բարդ վիրահատությունն է։

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Ե՞րբ կմրցեն Հոլիֆիլդն ու Թայսոնը

Օրերս Նեւադա նահանգի մարզական հանձնաժողովը ծանր քաշում աշխարհի նախկին չեմպիոն Մայք Թայսոնին վերադարձրեց բռնցքամարտիկի հավաստագիրը։ Այս 32-ամյա մարզիկը, որը բազմաթիվ տպավորիչ հաղթանակներ է տարել, ռինգ կվերադառնա ավելի քան մեկամյա ընդմիջումից հետո։ Սակայն Ամերիկայում ոչ բոլորն են ողջունում նրա վերադարձը՝ համարելով, որ բռնցքամարտելու իրավունք նրան [illegible]

Ներկայիս չեմպիոն Էվանդեր Հոլիֆիլդը, որի ականջը Լաս Վեգասում անցկացված մենամարտի ժամանակ կծել էր Թայսոնը, շատ բարյացակամ է տրամադրված։ [illegible] գալ։ Իհարկե՝ ոչ մոտ ապագայում։ Հոլիֆիլդն այժմ մտածում է անգլիացի Լենոքս Լյուիսի հետ մրցամարտի մասին։ Դրա վերաբերյալ համաձայնություն կայացվել է, սակայն որոշ հարցեր դեռ ճշգրտվելու են։

Իսկ Թայսոնը մի փոքր դեռ է սպասի։ Նա մրցելու է ավելի թույլ բռնցքամարտիկների հետ եւ աշխարհի չեմպիոնի հետ իր երրորդ հանդիպման իրավունքը [illegible]

Հոլիֆիլդ-Թայսոն մրցամարտը պահանջում է նաեւ հասարակությունը։ [illegible]

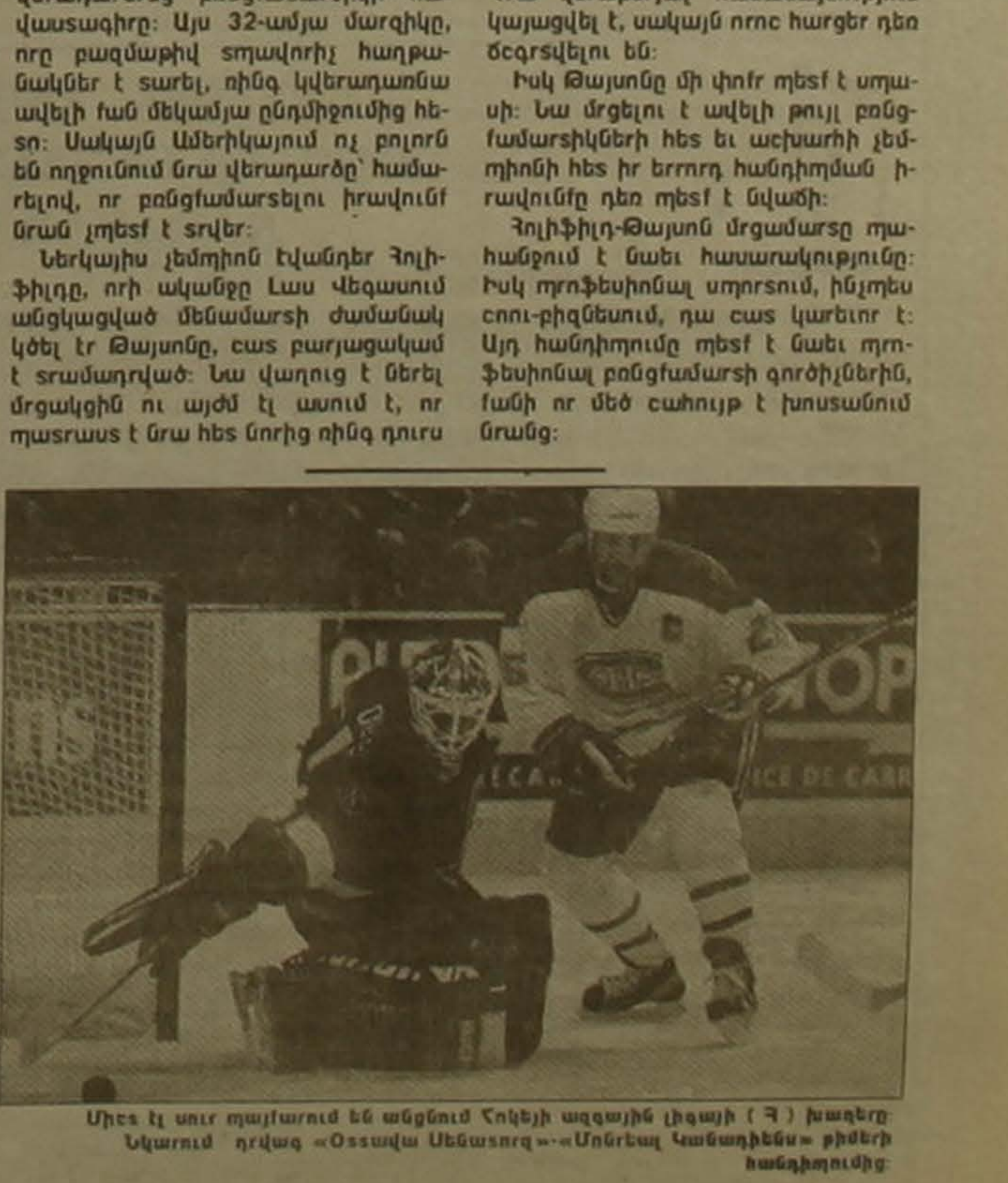

Միշտ էլ սուր պայքարում են անցնում Հոկեյի ազգային լիգայի (ՀԱԼ) խաղերը։ Նկարում՝ դրվագ «Օտտավա Սենատորզ»-«Մոնրեալ Կանադիենզ» թիմերի հանդիպումից։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **օրվա հետքով**

ԴԱՏԱՐԱՆ

ՆԳ եւ ԱԱՆ աշխատակիցները մեղադրվում են կաշառակերության մեջ

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հոկտեմբերի 22-ին էջմիածնի ժողդատարանում, ժողդատավոր Հ. Սարգսյանի նախագահությամբ, շարունակվեց քրեական գործի դատավարությունը, որի համաձայն կաշառակերության մեջ մեղադրվում են ՆԳ եւ ԱԱ նախարարության 3-րդ գլխավոր վարչության 3-րդ բաժնի 2-րդ ծառայության պետ, գնդապետ Սերգեյ Համբարձումովը (ՀՀ քր օր 185ի 3-րդ մաս) եւ նույն ծառայության օպերլիազոր էդվարդ Ամիրջանյանը (ՀՀ քր օր 185ի 2-րդ մաս): Մեղադրական եզրակացության համաձայն, 1998 թ. մայիսի սկզբին ՆԳ եւ ԱԱ նախարարության համակարգում ծառայության ընդունվելու թեկնածու՝ էջմիածին քաղաքի բնակիչ Լեոնիդ Հովհաննիսյանի բանակում չծառայելու փաստը քողարկելու եւ այդ մասին ՀՀ ՆԳ եւ ԱԱ նախարարության Արմավիրի մարզի հարցմանը դրական պատասխան տալու համար, նրանք վերջինիս հորից՝ Լյովա Հովհաննիսյանից 1500 ԱՄՆ դոլար կաշառք են ստացել:

Դատական նիստի ընթացքում մեղադրյալ է. Ամիրջանյանը ցուցմունք տվեց, որ Լ. Հովհաննիսյանի հարցման վերաբերյալ դրական պատասխանը ստորագրել է Ս. Համբարձումովը: Նա նշեց, որ աշխատանքային գործող օրենքների համաձայն բոլոր փաստաթղթերը լինում են անմիջական ղեկավարի ստորագրությամբ: Ի պատասխան Ս. Համբարձումովի փաստաբան Ռ. Ռշտունու հարցի, Ամիրջանյանը նշեց, որ գործի համար կարեւոր նշանակություն ունեցող (ըստ Ռշտունու) իր աշխատանքային տետրի կորստի մասին (գտնվում էր չհրկիզվող պահարանում) իմացել է մեկուսարանում՝ քննիչներ Խոնդկարյանից եւ Օրդոյանից: Ամիրջանյանը ավելացրեց, որ ձերբակալվել է հուլիսի 21-ին: Իրեն առաջադրված մեղադրանքն ընդունելով, նշեց, որ 1500 ԱՄՆ դոլարը ստացել է Լյովա Հովհաննիսյանից (թեկնածուի հորից) եւ այդ մասին զեկուցել Ս. Համբարձումովին: Ըստ ամբաստանյալի ցուցմունքի, գումարից 800 դոլար վերցրել է Ս. Համբարձումովը, 700-ը՝ ինքը: Հարցաքննվող մյուս ամբաստանյալը՝ գնդապետ Ս. Համբարձումովը, ժխտեց իրեն առաջադրված մեղադրանքը, նշելով, որ ՆԳ եւ ԱԱ նախարարության 3-րդ վարչությունից Լ. Հովհաննիսյանի անվտանգության մարմիններում աշխատանքի անցնելու թեկնածուի կապակցությամբ, ցուցում է ստացվել, ծառայած լինելու փաստը ճշտելու համար, ինչը եւ հանձնարարվել է պարզել է. Ամիրջանյանին: Երբ պարզվել է, որ Լ. Հովհաննիսյանը ոչ մի տեղ չի ծառայել, Ս. Համբարձումովը բանավոր տեղյակ է պահել ցուցում տված համապատասխան անձանց: Ամբաստանյալ Ս. Համբարձումովը ցուցմունք տվեց նաեւ, որ իր ենթակա օպերլիազոր է. Ամիրջանյանի ձերբակալումից հետո (1998 թ. հուլիսի 21), ինքը շահագրգռված է եղել ճշտելու ձերբակալման պատճառը եւ ապացուցելու է. Ամիրջանյանի անմեղությունը: Էջմիածնի ժողդատարանը դատական նիստը կշարունակի հոկտեմբերի 23-ին:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հայկական մասնաճյուղ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

Եվրոպական կենտրոնական համալսարանն ընդունում է դիմումներ 1999-2000 ուսումնական տարվա կրթաթոշակների մրցույթի համար:

Համալսարանն առաջարկում է.

մագիստրոսի ծրագրեր հետեւյալ բնագավառներում.

տնտեսագիտություն, շրջակա միջավայր եւ քաղաքականություն, սեռային ուսումնասիրություններ եւ մշակույթ, պատմություն, մարդու իրավունքներ, միջազգային հարաբերություններ եւ եվրոպական ուսումնասիրություններ, իրավագիտություն, ուսումնասիրություններ միջնադարի վերաբերյալ, նացիոնալիզմի ուսումնասիրություններ, քաղաքագիտություն, սոցիոլոգիա, Հարավարեւելյան Եվրոպայի ուսումնասիրություն,

դոկտորական ծրագրեր հետեւյալ բնագավառներում.

համեմատական պատմություն, իրավաբանություն, ուսումնասիրություններ միջնադարի վերաբերյալ, քաղաքագիտություն, սոցիոլոգիա:

Մագիստրոսի եւ դոկտորական ծրագրերի ընդունման վերջին ժամկետը 1999 թվականի հունվարի 15-ն է:

Եվրոպական կենտրոնական համալսարանը նաեւ ունի դոկտորական թեզի աջակցության եւ համալսարանների դասախոսական կազմի նախաձեռնությունների ծրագրեր:

Դիմումների եւ լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Անահիտ Ալախվերդյանին (Երեւան, Այգեձորի 53բ):

UNITED METHODIST COMMITTEE ON RELIEF

UMCOR

PROJECT MANAGER/TRAINING OFFICER
AREGAK IN NAGORNO KARABAKH

DESCRIPTION:

The Guaranteed Sustainable Agricultural Assistance for Women (AREGAK) micro-credit project is geared towards increasing the income of women and their families through the extension of credit using a solidarity group lending methodology. The Project Manager/Training Officer will spend approximately 75% of the Manager's time in directly administering the Martuni, Nagorno Karabakh based project. An additional 25% of the Manager's time will be spent on meeting the training needs of UMCOR's AREGAK programs in Armenia. The Manager will report to the Small Enterprise Development and Monotezation Director and directly supervise a project staff of seven located in NK.

DUTIES:

Liaise and coordinate program activities with relevant authorities and organizations

Ensure efficient implementation of program activities (community organization, business evaluation, extension and collection of credit)

Ensure program policies, guidelines and regulation are upheld (maintenance of MIS, reporting, compliance)

Identify training needs and design appropriate programs to meet those needs

Contribute to the strategic development of the AREGAK program

SKILLS/REQUIREMENTS:

This is a key management position requiring strong negotiating, analytical, and mentoring skills. A minimum of three years of international experience in micro-business development is required. Demonstrated attention to detail, and ability to translate those details into a wider project, economic and cultural environment, is also required. The Project Manager must be able to work independently in a remote location from the main field office.

UMCOR's office in Yerevan, 16 Karapet Ulnetsu, Tel: 28-29-77, 24-81-41

DAEWOO ֆիրմայի արտադրատեսականու գեղչերին մնում է ընդամենը 6 օր

ԱՐԱՅ ՍՊԸ

DAEWOO 20 Q2M

100 ալիք հիշողություն ռուսերեն մենյու՝

~~250-220-~~ 200$

Սառնարաններ

Daewoo FR 351	351 լ	~~570~~ -	510 $
Sharp SJ 48H	475 լ	~~760~~ -	710 $
Sharp SJ 51H	505 լ	~~790~~ -	720 $
Sharp SJ 55H	550 լ	~~890~~ -	820 $

«Արայը» հայտարարում է նաեւ **TOSHIBA** ֆիրմայի հեռուստացույցների վաճառք

ապառիկ

TV TOSHIBA 1470XS	210 $
TV TOSHIBA 2050XS	285 $
TV TOSHIBA 2170XS	310 $

Շտապեք ընդամենը 6 օր մինչեւ հոկտեմբերի 29-ը:

ԳՆՎԱԾ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՒՄ Է ԵՐԱՇԽԻՔ

ՎԱՃԱՌԱՍՐԱՀՆԵՐԸ՝ ԿՈՄԻՏԱՍ 24, ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ 9, ԳԱՑԻ 51 (ՆՈՐՔԻ 4-ՐԴ ԶԱՆԳՎԱԾ)

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

23 հոկտեմբեր

ՀՏ

17.00, 20.00, 00.00 Հայլուր
17.20 3-րդ ալիք
18.00 Սերիալ «Դալլաս»
19.00 Մայրաքաղաք
20.30 1 լուր
20.45 Հեռուստակապակարգ
20.50 Հայկական էստրադային երաժշտություն
21.00 3-րդ ալիք
00.15 Կեսգիշեր
00.25 Ջազ փառատոնի օրագիր

ՆՈՐՔ

19.00, 21.00, 23.00 Նորություններ
19.15 Մուլտֆիլմեր
19.30 ԱՐՏ-13. Հիթ շքերթ
19.45 Միասին
20.30 «Առողջություն երեխաներին» բարեգործական վիճակախաղի արդյունքները
21.25 Աստղերը հուշում են
21.30 Ներշնչանք (Խ. Իսկանդարյան)
21.55 Միրեցեք զմիմեանս
22.00 ԱՐՏ-13. Ծանոթ-անծանոթը
22.30 02
23.15 Գեղֆիլմ «Ֆենդանգո»

Ար

19.05, 22.00 Մամուլի տեսաhանդես
19.15 Մոդայեր
19.30, 23.30 Տեսահանդես
19.45 Գեղֆիլմ «Մեկնողը»
22.15 Գեղֆիլմ «Թրանսերներ»
00.00 Արթուր Էլբակյանի հեղինակային «Ուրբաթ գիշեր բոլորովին քուն չունեմ» ծրագիրը. հանդիպում. Նոր հայեր, գեղֆիլմ, էրոտիկ ֆիլմ «Կնոջ ազդեցությունը», Տեսահանդես

Կ

7.00 Բարի լույս
10.00, 19.00, 01.50 Նորություններ
10.15, 18.00 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
11.30-15.30 Բիզնես TV
11.30 Հեռուստախոհանոց
11.45, 13.00, 15.05 Հեռուստախանութ
12.05 Քլիպ-անցում
12.40 Ինտերնետ
13.20 Գեղֆիլմ
15.25 Ներկայացնում է ԵՖԲ-ն
16.15 Սերիալ «Սինդբադի նոր արկածները»
16.45 Ֆիլմ-հեքիաթ «Կեռնեխամորուս թագավորը»
19.20 Ջենթլմեն-շոու
19.50 Նվագիր, հարմոն սիրելի
20.20 Եղանակ
20.25 Առողջություն
20.55 Հրաշքների դաշտ
22.00 Ժամանակ
22.35 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.50 Հայտնավոր հետախույզներ. գեղֆիլմ «Կարիբյան ծովածոցի գաղտնիքը»
1.25 Գեղֆիլմ «Պատանդը»
3.00 Ծրագրի ծանուցում

РТР

8.00, 10.25 Բարի լույս, Ռուսաստան
10.15, 20.30, 1.35 Հերթապահ բաժանմունք
11.00 Սերիալ «Սանտա-Բարբարա»
11.45 Երաժշտություն, երաժշտություն
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 1.00 Լուրեր
12.30 Գեղֆիլմ «Կոմսուհի դե Մոնսորո»
13.25 «Ռուսական ոգի» արվեստի վարպետների համերգը նվիրված միջխորհրդարանային 100-րդ կոնֆերանսին
14.30 Թոք-սերիալ «Մարիայի պուրակ»
14.45 Հազար ու մեկ օր
15.35 Գեղֆիլմ «Տոմ II. Քոլբինների ընտանիքը»
16.20 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 «Զանգահարեք Կուզային»
17.30 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշտարակ
19.00 Գեղֆիլմ «Զորակյան տարբերակ»
20.35 1-ին ստուդիա
21.30 Մանրամասներ
21.45 «Անշլագ» եւ ընկ.
22.40 Գեղֆիլմ «Հրեշտակին»
00.20 «Թատրոն +TV»
1.45 Եղանակի տեսություն

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (589167, 581351) • տեղեկագրքերով • մագնիսական սկավառակներով • INTERNET ցանցով (http://www.arminco.com/spyur)

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 932 Տպաքանակը՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության՝ 22. 10. 1998 Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@